

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

SVERIGE 15.—
NORGE 15.—
DANMARK 15.—

NOVEMBER 8 · 90

291

394

332

277

396

316

381

AUKTIONSNUMMER

Sigtunasensation sid 172

Medalj över Pasch sid 174

Salmsons varuprov sid 175

Utställningspolletter 1866 sid 176

Två storauktioner sid 177

Internationella myntauktioner

Christie's
8 King Street, St. James's
London SW1Y 6QT
Tel: (441) 839 9060

Christie's
502 Park Avenue
New York, NY 10022
Tel: (212) 546 1056

Christie's
Sturegatan 26
11436 Stockholm
Tel: (08) 6620131

Christie's
Dronningens Tvaergade 10
1302 Copenhagen K
Tel: (451) 32 70 75

Christie's
Riddervolds gt. 10B
Oslo 2
Tel: (472) 441242

SVERIGES MYNTHANDLARES FÖRENING

är en sedan 1973 etablerad sammanslutning av mynthandlare, hitintills 28 företag i 14 olika städer i landet. Föreningen är ensam i sitt slag i Sverige. Samtliga är medlemmar i Svenska Numismatiska Föreningen och har skrivit under uppropet mot myntförfalskning. — Genom samarbete med de övriga medlemmarna vill varje mynthandlare förbättra och utöka sina tjänster.

De nuvarande medlemmarna är:

B. Ahlström Mynthandel AB
Kungsgatan 28, Box 7662
103 94 Stockholm, tel 08-14 02 20

Amneklevs Mynthandel
Skolgatan 20, 602 25 Norrköping
tel 011-10 29 50

Antikboden HB
Kyrkogatan 2
222 22 Lund

Antikören
Stureplatsen 1, 411 39 Göteborg
tel 031-18 39 60

Dala Mynt & Frimärkshandel
Trotzgatan 16, Box 307
791 27 Falun, tel 023-142 50

Karlskrona Mynthandel
Hantverkaregatan 11, 371 35 Karlskrona
tel 0455-813 73

Rune Larsson Mynthandel
Österlånggatan 16, 502 32 Borås
tel 033-11 03 15

Lunds Mynthandel
Klostergatan 5, 222 22 Lund
tel 046-14 43 69

Malmö Mynthandel
Kalendegatan 9, 211 35 Malmö
tel 040-11 65 44

Monetarium Kurt Hallström
Box 21047, 200 21 Malmö
tel 040-93 19 53

Mynt & Medaljer HB
Sveavägen 96, Box 19507
104 32 Stockholm, tel 08-34 34 23

Mynt & Metallbörsen i Sthlm AB
Norrmalmstorg 1, 4 tr, 111 46 Stockholm
tel 08-20 55 01

Mynthuset
Biblioteksgatan 5, Box 7049
103 86 Stockholm, tel 08-20 51 81, 20 60 52

HB Myntinvest Corona
Ostra Storgatan 20,
611 34 Nyköping, tel 0155-863 25

Ulf Nordlinds Mynthandel AB
Nybrogatan 36, Box 5132
102 43 Stockholm, tel 08-662 62 61

Norråttje Mynthandel AB
Tullportsgatan 13, Box 4
761 00 Norrtälje, tel 0176-168 26

Numis Mynt & Frimärkshandel AB
Kaserntorget 6, Box 2332
403 15 Göteborg, tel 031-13 33 45

J. Pedersen Mynthandel
Skolgatan 24, 502 31 Borås
tel 033-11 24 96

Peo Mynt & Presenter AB
Drottninggatan 19, Box 16245
103 45 Stockholm, tel 08-21 12 10

Selins Mynthandel AB
Regeringsgatan 6, 111 53 Stockholm
tel 08-11 50 81

Skövde Samlarforum
Box 259
541 26 Skövde, tel 0500-123 75

Galleri Specie AB
Storgatan 19, 574 00 Vellanda, tel 0383-153 01

Strandbergs Mynt & Frimärkshandel AB
Arsenalsgatan 8, Box 7377
103 91 Stockholm, tel 08-20 81 20

Tamco Numismatics
Box 6235, 102 35 Stockholm, tel 08-33 77 75

Thörnströms Mynt & Sedlar AB
Drottninggatan 48, 582 27 Linköping
tel 013-13 54 65

Ticalen Mynthandel
Stureplatsen 3, 411 39 Göteborg
tel 031-20 81 11

Ingemar Wallin Mynthandel AB
Grevluregatan 15, Box 7317
103 90 Stockholm, tel 08-661 23 80, 661 35 80

Håkan Westerlund Mynthandel AB
Vasagatan 42, Box 679
101 29 Stockholm, tel 08-11 08 07

SVERIGES MYNTHANDLARES FÖRENING

Box 19507, 104 32 Stockholm, tel 08-34 34 23

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

ORGAN FÖR
SVENSKA NUMISMATISKA
FÖRENINGEN

Sandhamnsgatan 50A, n.b.
115 28 Stockholm
Telefon 08-667 55 98
(tisdag - fredag kl 10.00 - 13.00)
Svensk Numismatisk Tidskrift:
Postgiro 15 00 07-3
Bankgiro 219-0502
Svenska Handelsbanken
SNT utkommer den 1
i månaderna februari - maj och
september - december
Prenumeration: helår 100:—

ANSVARIG UTGIVARE
Ian Wiséhn

REDAKTION
Hans Franzén
Monica Golabiewski Lannby
(program, föreningar,
aktuella auktioner)
Kjell Holmberg (annonsering)
Manuskriptgranskning:
Lars O. Lagerqvist
Redaktionssekreterare:
Margareta Klasén
(adress och telefon se ovan!)

ANNONSER

Bokning

Tel 0292-303 45 kvällstid o helger

Annonspriser:

2 sidor (mittuppslag)	2 000:—
2:a omslagssidan	1 450:—
omslaget 4:e sida	1 800:—
1/1 sida (151×214 mm)	1 200:—
2/3 sida (99×214 mm)	850:—
1/2 sida (151×105 mm)	650:—
1/3 sida (47×214 mm)	450:—
1/4 sida (72×105 mm)	350:—
1/6 sida (47×105 mm)	250:—
1/12 sida (47×50 mm)	150:—

Sista materialdag:

Den 1:a i månaden

före utgivning

Heloriginalt manus och

gärna skiss.

Sändes till SNT,

adress enl ovan.

*Annonser som ej är förenliga
med SNF:s, FIDEM:s och
AINP:s etik
kommer att avböjas*

Tryck:

Masterprint Sätteri & Tryckeri AB
ISSN 0283-071X

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

Höstprogrammet 1990

Om ej annat anges, hålls mötena kl 18.30 på Sandhamnsgatan 50 A (Föreningens nya lokaler, tag buss nr 41 till Rökubbsgatan eller T-bana till Gärdet).

November	13	Nordmännen på Sicilien, Anders Frösell berättar och visar bilder.
	20	SNF:s höstauktion på Historiska museets hörsal.
December	12	Den sedvanliga julfesten.

Vårprogrammet 1991

Januari	22	Ta med och visa nyförvärv! Klubbafton med nyheter.
Februari	21	Programmet meddelas senare.
Mars	14	Kenneth Jonsson berättar om nya rön beträffande 1100-talets svenska myntning.
April	11	Visning (med ingång från <i>Narvavägen</i> i Historiska museet) av Kungl Myntkabinetets utställning av <i>Medaljkonst från Sovjetunionen</i> med en komplettering av tsarrysk medaljkonst ur egna samlingar. Tamás Sárkány visar. Lätt supé ordnas efteråt. Obligatorisk anmälan till supén till kansliet senast 10.4.
Maj	3	Årsmöte i Stockholm. Utflykt dagen efter. Närmare program meddelas senare.
April-maj		Vårauktion. Tidpunkt meddelas senare.
Juni	1	Preliminärt datum för utflykt till Adelsö-Björkö (Birka). Obs helt dagsprogram.

SNF:s kansli

har postadress:

Sandhamnsgatan 50 A nb

115 28 Stockholm.

Telefontid tisdag - fredag 10-13,
tel 08-667 55 98.

Besökstid 10.30-13.00 tisd -fred.

Semesterstängt:

midsommar-1 sept samt jul- och
nyårshelgerna.

F.I.D.E.M.

höll som bekant sin senaste kongress och utställning i Helsingfors (reportage kommer senare). Vid generalför-samlingen inbjöds FIDEM att hålla nästa kongress i London 1992.

Kungl. Myntkabinetet

i Stockholm har liksom Historiska Museet ändrat sina öppettider. Museet kan från 1 oktober besökas tisd.-sönd. kl. 12-17. På torsdagar är Historiska Museet (men ej Kungliga Myntkabinetet) öppet till kl. 19. Måndagar stängt.

Mottagning för allmänheten som vanligt tisdagar kl.13-16.

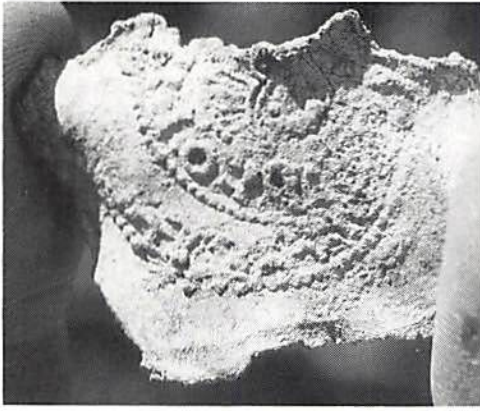
Rysk myntsamlare

Anatolij Gordienko är numismatiker och intresserad av utbyte med svenska numismatiker. *Hans adress:*

Ul. Kusbmija D.39 Kv. 74

Petrozavodsk

SU-185003 Karelija USSR

MYNTFYND

Sensation igen i Sigtuna!

Myntningsavfall

Måndagen den 24 september 1990 gjorde arkeologerna i Sigtuna sitt hittills märkligaste fynd under de grävningar som pågått nära museet under sommaren (det gäller en utvidgning av stadshotellet). Det är nog det viktigaste fynd som någonsin gjorts i staden, alla kategorier – en blybit. Om man tittar närmare på den, har den i ena hörnet ett avtryck av båda sidor av en cirkelrund stamp – inte helt komplett på grund av att biten är avbruten. Redan före rengöring och konservering ser fackmannen genast, att det är avtrycken av två myntverktyg (en över- och en understamp) med ett schematiskt kungaporträtt i profil på ena, ett stort kors på den andra sidan. Det är den andra anglosaxiska mynttyp, kallad Long Cross, som Olov skötikonung imiterade i Sigtuna (den första kallas CRVX efter bokstäverna i korsvinklarna). Av åtsidans inskrift syns några få bokstäver, bla ett O, ett C och ett D. På fränsidan (korssidans) kan än så länge ingenting säkert läsas.

De första mynten

Myntningen i kunglig regi börjar samtidigt i Danmark, Norge och Sverige, ca 995. Den imiterar de samtida engelska mynten från Ethelred II "den villrådige", som just 994 plundrats av en stor vikingaflotta. Den då gängse engelska mynttypen kallas "CRVX" och det var den vi nordbor tog efter. På åtsidan finns ett symboliskt porträtt av kungen och en inskrift som anger hans namn och titel. Sven Tveskägg heter (på latin) danskarnas konung, Olav Tryggvason norrmanne, Olov skötikonung svearnas eller, på en del mynt, "konung i Sigtuna". På fränsidan står som i England den ansvarige myntmästarens namn, ofta följt av myntorten. Den danska och norska myntningen var mycket kortvarig och det är

samma myntmästare som slagit de få bevarade silverpenningarna, en anglosaxare vid namn Godwine. I ena fallet kallar han sig danernas, i det andra norrmanne myntmästare (monetarius). När det gäller mynten från Sigtuna har präglingen varit mycket mera omfattande och det finns flera olika myntmästare – Godwine, Snelling, Leofman, Ulfcetel, Thregr m fl. Alla dessa namn är kända från England. Godwine är ett vanligt namn och vi kan naturligtvis inte vara helt säkra på att det är samme man som arbetat för de tre kungarna.

Det måste genast sägas, att myntmästarna *inte* är identiska med de personer som graverade verktygen (myntgravörerna). Stilskillnaden mellan de danska, norska och svenska mynten är uppenbara. Det fanns gott om dugliga guldsmeder i våra länder, som kunde få jobbet på entreprenad. Myntmästaren hade översynen av det hela och har dessutom säkert gjort förlagorna till inskrifterna, eftersom dessa är graverade med latinsk-anglosaxiska bokstäver samt på latin med engelsk inblandning. Vi behärskade ju bara runskriften!

Myntmästare = missionärer?

Det är däremot inte för djävt att gissa, att

dessa myntmästare är identiska med de engelska missionärer, som Olov skötikonung, själv döpt och kristen, omgav sig med (vi kan alldeles bortse från den långt senare sägen, som säger att Olov döptes år 1008 i Husaby källa – den avlivades redan på 1930-talet av Toni Schmid, men lever kvar hos vår tids lokal- och populärhistoriker). Det förklarar också vissa religiösa inskrifter på några av mynten från Sigtuna – In nomine Domini (= i Guds namn), "Sidei" (= Sigtune Dei = Guds Sigtuna). Gravörerna däremot har inte förstätt vad de graverade – bokstäver är uppochnervända, omkastade osv.

Efter några år, kort före eller ca år 1000, byter man till typen med Long Cross, den vi nu påträffat i form av ett blyavslag. Vid denna tid och långt fram i tiden gjorde man så, att stålstampen graverades först, så tog man ett provavtryck i bly (som är mjukt) som en kontroll och därefter härdades verktyget. Så kunde man slå några tusen mynt (förhoppningsvis) innan stampen sprack eller var utnöjt och så måste en ny tillverkas.

Myntningen tillgick så, att understampen sattes fast i ett underlag av trä, mynt-

Här avbildas i nästan dubbel förstoring en Sigtuna-penning av typen "Long Cross". Till skillnad från det nyfunda blyavslaget har den läslig inskrift. På åtsidan läser vi "Olof on Sidei", d v s "Olof i Guds Sigtuna", på fränsidan "Thregr on Sit", d v s "(mynt-mästare) Thregr i Sigtuna". (Observera de uppochnervända L och F i Olofs namn och den anglosaxiska prepositionen "on".)

Denna mynttyp har annars vanligen förvrängd eller helt obegriplig inskrift. (Efter H. Hildebrand, Sveriges medeltid. Åtsidans omskrift felaktigt återgiven.)

Nära blyavslaget hittades senare samma dag en bit av en Sigtuna-penning av silver, slagen på fyrkantigt mynttämme, ganska vanligt vid denna tid i vårt land (men aldrig i England). Den var också av typen "Long Cross".

Blyavslaget fotat av Björn Pettersson, Sigtuna museer.

ämnet lades ovanpå, så hölls överstampen fast över detta, och så slog man till med en slägga. Vanligen räckte det med ett slag för dessa ganska tunna mynt, vars medelvikt under Olovs tid var något över 2 g.

Olov Skötkonung och Anund Jakob

Såvitt vi kan se pågick myntningen med längre eller kortare avbrott mellan 995 och 1030 i Sigtuna, de sista åren under sonen och efterträdaren Anund Jakob (ca 1022-50). Som mest omfattande var den emellertid under Olov - Anunds mynt är mycket sällsynta. Under en längre period fram till Anunds troninträde är emellertid mynten försedda med oläsliga inskrifter och imiterar engelska (i några fall t o m bysantiska) förlagor. Den kungliga kontrollen har släppt - eller i varje fall var de anglosaxiska myntmästarna inte kvar i staden, och det var de som svarat för de begripliga inskrifterna.

Stampforskning

Men hur vet vi att dessa oläsliga mynt hänger samman med de övriga? Förutom på stilmässiga grunder har detta klarlagts genom *stampforskning*. (Den intresserade hänvisas till Brita Malmers nyligen utkomna monografi med katalog: *The Sigtuna Coinage c. 995-1005*, Stockholm 1989). Vad är nu detta? Det hänger samman med den ovan skildrade präglingstekniken. Överstampen var hela tiden utsatt för direkta slag vid präglingen. Den gick därför sönder först och måste ersättas med en ny. Understampen höll ännu en tid. Så gick den sönder och ersattes med en annan, medan överstampen klarade sig ytterligare en kort tid. Så spräcktes den och ersattes samt blev kombinerad med understamp nr 2 osv. På det sättet byggs stora stampkedjor upp (framställningen är mycket förenklad, det finns exempel på stamper som kombinerats med flera andra, eller som hållit mycket längre). Man kan med hjälp av stampkedjorna visa, hur de "begripliga" mynten försvinner och ersätts med de "obegripliga" men ändå hänger samman. En läslig porträttsida kombineras med en barbariserad fränsida. Så används denna fränsida tillsammans med en ny åtsida, som även den är barbariserad. Den senare kombineras med nästa oläsliga fränsida osv. Tillverkningen hänger samman. Brita Malmers studie går fram till ca 1005 och inom de sista åren (alltså ca 1000-1005) ligger det nyfunna provavslaget i bly. Sedan följer flera nya serier av likaså barbariserade mynt som säkert också hör hemma i Sigtuna - men före ca 1022 - och som ännu inte är färdigstuderade.

Snart 1000-årsjubileum

De senare årens forskningar har klart visat, att Sigtunamynten - framför allt före 1020 - inte alls är så få som man förtrodde. De som har åtminstone en läsbar inskrift - på åt- eller fränsidan - har bevarats till ett antal av bortåt 400 exemplar. De övriga är kanske ett par tusen. Det är alltså

ganska mycket silver som ommyntats till penningar i Sveriges första stad!

Slutligen kan det vara värt att påpeka, att *myntningen* är, näst själva kungavärdigheten, den äldsta någorlunda kontinuerliga, statligt organiserade verksamheten i Sverige. Den fyller inom kort 1000 år. I Sigtuna myntades det - säker med långa avbrott - även efter vikingatiden. Förra årets fynd visar att Knut Eriksson slog brakteater där ca 1180 och en annan mynttyp med Sigtunas namn i inskriften (bara känd i två exemplar, det ena från Åland) kan dateras till ca 1230. Men då hade "Sveriges äldsta stad" redan förlorat sin betydelse. Sedan detta skrevs har ännu ett blyavtryck hittats.

Lars O. Lagerqvist

Mynt från vikingatida stormansgård

1. Kalifatet, efterprägling?, al-Muktafi Isma'il ibn Ahmad, 900-tal.

2. England, Ethelred II (978-1016), Long Cross ca 997-1003.

3. Sverige, den hoprullade penningen präglad för Johan Sverkersson (1216-1222), Uppsala, LL III:6.

I samband med utställningen "Alla tiders landskap" som just nu visas på Historiska Museet finns även mynt funna vid en utgrävning i Uppland utställda.

Det var vid för- och provundersökningar, 1988-89, av en vikingatida stormansgård i Orkesta socken på Granby gård som man i husgrunder och på husgrundsterrasser påträffade fyra vikingatida och ett hoprullat svenskt tidigmedeltida silvermynt.

Kungl Myntkabinetten

Utställningar: Ingång Narvavägen (hörnet Linnégatan) 2 tr, Stockholm

Specialutställningar:

"Ur dolda gömmor"

"Ryssland i uppror"

"Sparbankernas historia"

Nya Sparbanken, Västerås

1/11 -90 - 1/2 -91

Ring i övrigt telefon 08-783 94 00 för information.

Museet:

Tisdag - söndag 12-17

Måndag stängt

Besöks tid: tisdag 13-16

ingång Narvavägen

Besöksadress

(efter överenskommelse om tid per telefon): Storgatan 41

Postadress:

Box 5405, 114 84 Stockholm

Tel: 08-783 94 00

Undersökningen utfördes av 1:e antikvarie Anders Hedman från riksantikvarieämbetets undersökningsverksamhet. Inspirerad av sin undersökning vid Signhildsberg (Fornsigtuna) inledde han en vetenskaplig undersökning angående vikingatida boplatser. På Vallentuna-kännaren Karl-Erik Mörks förslag var NAU, nordiskt amatörarkologiskt undersökningsläger, engagerade vid utgrävningsarbetet.

Mynten är följande:

Kalifatet: efterprägling?, al-Muktafi Isma'il ibn Ahmad, 900-tal? (1 ex).

Tyska riket: ej närmare bestämbara mynt (2 ex).

England: Ethelred II (978-1016), Long Cross, ca 997-1003 (1 ex).

Sverige: penning präglad för Johan Sverkersson (1216-22), Uppsala, LL III:6 (1 ex).

I övrigt hittades Östersjökeramik, pärlor, buttläs och viktlo.

EW

Medalj över Gustaf Erik Pasch

Ingenjörsvetenskapsakademiens medalj för år 1988 hedrar professorn och uppfinnaren Gustaf Erik Pasch.

Gustaf Erik Pasch föddes den 3 september 1788 i Norrköping. Fadern hette Berggren och var betjänt, modern Catharina Jungstedt. Båda föräldrarna dog tidigt och pilten Gustaf Erik fick sin uppfostran hos styvfadern, Norrköpingshandelsmannen Christian Pasch och erhöll dennes namn.

Gustaf Erik blev student i Uppsala 1806, därefter medicine studerande i samma stad. Efter att 1808–1810 ha innehaft en underläkartjänst i Örebro tog han under några år tjänst som informator. Under informatorstiden råkade han en viktig person: Jöns Jacob Berzelius. Berzelius fick Pasch intresserad av kemi och ledde själv hans studier i ämnet. 1817 arbetade Pasch som kemisk-tekniskt biträde för Baltzar von Platens kanalbolag med bygandet av Göta kanal. 1818 blev han lärare vid Karolinska institutet. 1821 promoverades Pasch till filosofie magister i Uppsala och samma år blev han adjunkt i kemi vid Karolinska institutet (fram till 1829). 1822 lade han fram en avhandling om hur cement och murbruk bereds för murning i vatten, föranledd av hans arbete vid Göta kanalbolaget. 1823 fick Pasch ett förordnande av Ridдарhusdirektionen att som thamisk lektor ge allmänna föreläsningar i fysik på Ridдарhuset. Samma år tilldelades han professors titeln av Kungl. Maj:t.

Gustaf Erik Pasch hann vid sidan av sina ordinarie tjänster med att intressera sig för andra spörsmål. Så textstuderade han under en resa i Frankrike 1824–1825 beredning av sedelpapper. Hemkommen till Sverige lät Pasch framtaga provblad på sådant papper, vilket kom att användas under flera årtionden. Hans berömdaste insats eller uppfinning är kanske ändå säkerhetständstickan. Genom denna hans uppfinning gjordes den eldfarliga och giftiga gula fosform behövlig. Paschs snillrika idé, som han fick patent på 1844, bestod av en stryksticka vars tändsats utgjordes av kaliumklorat och antimon-sulfid och antändes när man drog den mot ett rött fosforplån. Häri har – efter ytterligare förbättringar av J. E. Lundström – den moderna säkerhetständstickan sin

Gustaf Erik Pasch. Målning av Maria Röhl 1827. Foto: Fritz Engström, KMK.

grund. Emedan Paschs patent gått ut, då han inte bevakat detsamma, kunde Jönköpings tändsticksfabrik utveckla det till en storskalig industriell produkt som kom att erövra världen. Pasch tjänade inte en skilling därav.

Ett annat område som Pasch efter en andra resa till Frankrike intresserade sig för var silkesodling. Som ledamot av Svenska silkesodlingssällskapet utgav han 1846–1861 årsberättelser om plantering av mullbärsträd och silkesodling.

Som vitter mångsysslare var Pasch medlem i många lärda sällskap och akademier.

Förutom ovannämnda sällskap kan nämnas: sekreterarskap i Patriotiska sällskapet, ledamot av Vetenskapsakademien och Lantbruksakademien, allt 1827. Pasch blev gift samma år med Augusta Fredrika Wilhelmina Berg. Gustaf Erik Pasch avled i Stockholm den 6 september 1862.

Medaljen mäter 45 mm i diameter. Kungliga Myntkabinettets exemplar i

brons väger 40,41 g, präglat av AB Sporrang, Norrtälje, upplaga 775 st brons, 14 st silver 1988. Medaljen är signerad Karl Göte Bejemark (1922–). Åtsidans porträtt, trekvartsprofil höger av Pasch – av allt att döma tycks konstnären ha använt en målning av Maria Röhl från 1827 som förlaga – är fullt och gör inte modellen rättvisa. Att Bejemark eftersträvar porträttlikhet är visst, då en betraktare med mycken välvilja kan se att det skall föreställa Gustaf Erik Pasch. Denne var för sin samtid känd som en blygsam och anspråkslös person. Han var framför allt omtyckt för sin oegennyttas och tjänstvillighets skull. Av Berzelius och Carl Palmstedt – skaparen av Chalmerska slöjdskolan – båda djupt fästa vid Pasch, fick han epitetet "den hederlige Paschen". Betraktar vi Maria Röhl's porträtt av Pasch ser vi att alla dessa vackra egenskaper väl kan tänkas rimma med modellen. Osökt kommer man att tänka på liknande bilder som av den vackre Frederick Chopin eller den gudomligt, nästan feminint sköne Frans Liszt, om också ett romantiskt idealiserande skimmer kan läsas in i dessa lika väl som i vårt Paschporträtt. Maria Röhl's väne, vackre Pasch har inte mycket gemensamt med Bejemarks förgrovade "Porgy and Bess-avart". Hårets naturliga skönlockighet har förvandlats till en tät peruk, som blåst ned över delikventens huvud och förefaller upppluffad som en sufflé av en städe bakomvarande osynlig här-tork. Åtsidans text lyder: GUSTAF ERIK PASCH 1788–1862 IVA 1988. På fränsidan mot en slät bakgrund den paschska säkerhetständstickan, symboliskt instucken i centrum av världskartan.

Thom Braunerhielm

Gustaf Erik Pasch. Medalj av K.G. Bejemark 1988. Foto: Fritz Engström, KMK.

Ett varuprov av Abraham Salmson

I Kungl. Myntkabinettets samlingar ingår ett signetavtryck i lack, som förvaras i en rund flat ask av ädelträ. Signetavtrycket är rött och ligger mot en målad blå bakgrund. Motivet visar en vapensköld och ovanför denna friherrlig krona. Det rör sig om den friherrliga ätten nr 49 Fleetwoods vapenbild, dvs sigillet utgöres av familjen Fleetwoods hjärtsköld, ej av det fulla friherrliga vapnet. En heraldisk beskrivning (blasonering) av denna Fleetwoods vapenbild skulle kunna formuleras sålunda:

En av en laxstjärtskura kliven sköld. Dexter på fält av guld tre stolpvis ställda blå tornsvalor (martlets), sinister på blått fält tre stolpvis ställda tornsvalor (martlets) av silver.

Det kan anmärkas, att Salmson sannolikt graverat den klyvande skuran felaktigt. Sigillet skura är nämligen en s k tinnskura

vilken rätteligen skall vara en laxstjärtskura

I locket på asken finns ett gulnat papper med gravörens namn och adress. Runt detta löper tre olika guilloche-flätor.

Gravören var hovgravören Abraham Salmson med adressen Mynttorget 1. Han föddes i Stockholm 1806 och var

Fleetwood.

Det fullständiga friherrliga vapnet för ätten Fleetwood.

Abraham Salmson. Teckning av okänd konstnär. Konstakademien.

under 1820-talet elev i Konstakademien. År 1847 modellerade han ett monument över skalden Henrik Wergeland, vilket restes i Kristiania (Oslo). 1853 och 1854 svarade han för Svens-

ka Akademiens medaljer över Lars Kagg och Fabian Wrede. Salmson avled i Paris 1857.

Signetavtrycket kan ha varit ett prov för en beställning till en signetring eller en stämpel som var avsedd för någon ur familjen Fleetwood eller kanske ett modellprov som Salmson hade för att visa sina kunder.

Släkten Salmson var en känd gravör- och konstnärssläkt, där förutom män även kvinnor kom att utöva yrket. Rebecca Johanna Salmson, en syster till Abraham, gifte sig med en annan verksam medaljgravör – Ludvig Persson Lundgren. De fick dottern Lea (senare Ahlborn). Hon efterträdde så småningom sin fader och kom då att bli Sveriges första statsanställda kvinna.

Lena Edin

Not. Författaren tackar Riddarhusgenealog Lars Wikström för lämnade uppgifter.

Träask med signetavtryck i lack av Abraham Salmson. Foto ATA, skala 1:1.

Polletter från Industri- utställningen 1866

I början av 1860-talet antog ett flertal europeiska stater de grundsatser för tullagstiftningen, som avsåg att genom det lättade varuutbytet främja ett ökat välbefinnande. Som ett utslag av denna process får vi se den första skandinaviska konst- och industriutställningen i Stockholm 1866. Denna utställning ansågs som lyckad, men besöksiffrorna påverkades negativt av två olyck-

kor: det utbrutna tysk-österrikiska kriget och koleran.

Industrihallen uppfördes på nuvarande Karl XII:s torg och sträckte sig över Arsenalsgatan bort mot Karl XIII:s staty.

De olika ländernas deltagande fördelade sig enligt följande: Sverige 2 200 utställare; Norge 500 utställare; Danmark 600 utställare och från Finland 4-500 utställare. Den tillhörande konstutställningen var inrymd i det nyinvidga Nationalmuseum på Blasieholmen. Friherre A.W. Stiernstedt har i sin *Beskrifning öfver svenska*

kopparmynt och polletter, vol. II, Stockholm 1872, sid. 246-247, förtecknat de polletter som användes vid utställningen:

1. Ensidig mässingspollett med omskriften: INDUSTRI-UTSTÄLLNINGEN samt med mindre bokstäver A.H.F. I mitten inom en dekorerad ring, årtalet 1866 samt en stjärna.

Denna pollett gällde för inträde till utställningen från 15 juli 1866, med ett högre belopp om 1 riksdaler rmt på onsdagar.

2. Ensidig mässingspollett med omskriften: INDUSTRI UTSTÄLLNINGEN samt nederst bokstäverna A.H.F. I centrum en rund urstämpling med ett däromkring liggande slätt fält med årtalet 1866 överst.

Denna pollett gällde för inträde till utställningen från 15 juli för en avgift om 50 öre för samtliga dagar i veckan utom onsdagar. Bokstäverna A.H.F. betecknade friherre Alfred Henrik Fock som var utställningens kommissarie.

3. Mässingspollett med texten: INDUSTRI/UTSTÄLLNINGEN. Slätt förutom en ring längs kanten. Fränsidan bär texten: INTRÄDE/A.F.

Polletten har ett genomborrad hål i övre kanten. Vad gäller användningen av denna pollett lämnas ett citat från Stiernstedts arbete: "Denna pollett begagnades af arbetarne under anordnandet af de inom Utställningens byggnader aflemnade mångfaldiga artiklarna. A.F. antyda förut nämnde Friherre Fock". Stiernstedt berättar också att "från nämnda tid räknadt utgåfvos och särskilda billetter, som mot 10 R:d voro gällande till Utställningens slut samt mot 3 R:dr 50 öre för 7 dagar".

Ian Wiséhn

1

2

3

Polletterna är fotograferade i skala 1:1 av Bengt A. Lundberg, RAÄ/SHMM-RIK.

MYNTNYTT

USA byter

de närmaste åren alla mynttyper, sägs det - en stor händelse i en republik med konservativ myntsmak. Först i tur står quartern (1/4 dollar) 1991, året därpå följer 1/2 dollar. Storlekarna ändras ej.

Raritet i USA

USA:s myntverk har bekräftat, att vissa sets av 1990 års mynt (men bara de i proof-kvalitet), som alla är slagna i San Francisco, av misstag saknar myntortsmärket "S". Såvitt man vet gäller det 1 cent i detta set. Misstag av detta slag har dock inträffat tidigare.

Nelson Bunker Hunts myntsamling säljs

I tidskrifter för mynt, konst och antikviteter har man de senaste månaderna kunnat läsa om försäljningen av bröderna Hunts (USA) fantastiska samlingar av mynt och antikviteter. Nelson Bunker Hunt samlade grekiska, romerska och islamiska mynt och grekiska vaser, William Herbert Hunt antika bronser och bysantinska mynt. Bröderna hade under sin glans dagar enorma ekonomiska resurser och kunde förvärva dyrbarheter av toppkvalitet. Deras spekulation i silvermarknaden för några år sedan ledde till en krasch. Det är dessa ekonomiska förluster som ligger bakom försäljningen av samlingarna. Bröderna tycks i sitt samlande inte enbart ha letts av behovet att placera pengar utan mycket tyder på att de även haft ett levande intresse för föremålen och de epoker dessa representerar. Det känns därför vemodigt att dessa samlingar, som hör till de förnämsta i privat ägo i vår tid, nu går under klubban. Man undrar var mynten nu hamnar och i vilken mån de blir tillgängliga för forskningen. Chansen att de kommer till offentliga samlingar torde vara liten.

Försäljningen sker under lång tid. Början gjordes hos Sotheby, New York, 19-22 juni i år, då första delen av Bunker Hunts antika mynt, hans grekiska vaser och William Herbert Hunts bronser såldes. Nästa auktion blir också hos Sotheby, New York, och skall omfatta resten av Bunker Hunts antika mynt och bysantinska mynt ur broderns samling. Därefter säljs Bunker Hunts islamiska mynt i London i mars 1991 och resten av de bysantinska mynten i New York i juni 1991.

Samlingarna har varit väl kända för en vidare krets alltsedan utställningen *Wealth of the Ancient World* visades 1983-84 i flera amerikanska museer. I den ingick ett rikt urval av de Huntska samlingarna. I samband med utställningen utgavs en utomordentlig katalog med samma namn (Kimbell Art Museum, Forth Worth 1983). Den innehåller inte bara underbara bilder, varav flera i färg, och ingående beskrivningar av föremålen (myntdelen av Catherine C Lorber) utan även instruktiva och väl-skrivna textavsnitt (myntdelen av Arthur Houghton) samt kartor och förklaringar, vilket tillsammans gör boken högst läsvärd och användbar.

Till den första försäljningen har enbart för mynten två kataloger utkommit, även de av hög kvalitet och med ett utomordentligt bildmaterial, delvis i färg. Första delen (Sotheby, New York, sale 6043, June 19, 1990. Pris \$95 inkl. frakt) innehåller de verkliga dyrgriparna, medan andra delen (sale 6044, June 21-22, 1990. Pris \$80 inkl. frakt) innehåller de mera "vanliga"

Fig. 1. Athen, dekadrachm ca 465 f.Kr. Frånsida. Förstorad.

mynten, även de av hög kvalitet. I första dagens försäljning (kat. 6043) gick bla tre grekiska dekadrachmer från Akragas, Syrakusa och Athen, alla stora sällsynheter. Från Athen är tolv dekadrachmer kända. Hunts exemplar (fig. 1) såldes för \$528 000, vilket är ungefär en tredjedel av det pris han betalade, när han köpte myntet 1981. Detta mynt var det dyraste om än inte det vackraste i samlingen. Det förvänar inte att den konstnärligt värdefullare dekadrachmen från Akragas (ca 410 f.Kr) blev det som betalades högst vid försäljningen, \$572 000 (fig. 2). Den är med sina dramatiska bildtyper en av de förnämsta prestationerna i den grekiska myntkonsten. Endast åtta exemplar är hittills kända, slagna av flera stammar och olika väl bevarade. Hunts exemplar har vissa skador, både i stampen och sekundära.

Fig. 2. Akragas (Sicilien), dekadrachm ca 410 f.Kr. Frånsida. Förstorad.

Förutom denna dekadrachm fanns i samlingen rader av mästerverk från Sicilien, flera signerade av Euaietos, Kimon och Eukleidas. De nordgrekiska mynten representeras av bla en ståtlig oktadrachm från Abdera (nr 60) och en tetradrachm från Amfipolis (nr 91), de sikulo-puniska mynten av en härlig tetradrachm från ca 320 f.Kr. med på åtsidan ett huvud, som har tolkats som en bild av den berömda drottning Dido (nr 96) (fig. 3).

Fig. 3. Karthago, tetradrachm präglad på Sicilien, möjligen i Lilybaeum, ca 320 f.Kr. Åtsida. Förstorad.

Bland de hellenistiska mynten märks en sk Poros dekadrachm, ett mynt, som är både klumpigt och illa präglat men historiskt oerhört intressant. Det visar Alexander den store till häst i strid med en indisk krigare på en elefant. Denne indier har tolkats som den kung Poros, som Alexander besegrade 326 f.Kr., men tolkningen är omstridd. Andra sidan visar den segrande Alexander i rustning med en blix i handen och upptill en Nike, som sätter en krans på hans hjälm (nr 103).

Fig. 4. Romerska riket. Maximianus (286-305), guldmedaljong i valören 5 aurei, präglad i Ticinum år 293. Åtsida. Förstorad.

Också bland de romerska mynten finns många sällsynheter. Dyrast blev en unik guldmedaljong motsvarande 5 aurei från kejsar Maximianus (285-305) (fig. 4). Den härstammar från ett känt ungerskt fynd från 1885 och ser ut att komma direkt från myntverket, bortsett från ett slags bomärke på frånsidan (nr 153). En grönpatinerad sestertius med ett härligt porträtt av Hadrianus (nr 134) såldes för \$214 500, det högsta pris som någonsin betalats för ett bronsmynt. Märklig är också en sestertius,

präglad ca år 81 under Domitianus. Den visar på fransidan Colosseum och är så tydlig att man ser en mängd detaljer både av exteriörens skulpturer och interiörens åskådarutrymme, ett gott exempel på hur viktiga mynten är för rekonstruktionen av de helt eller delvis försvunna antika monumenten.

U.Wk.

Fig. 1-4. Reprofoto Fritz Engström, KMK.

Nr 1171. 1 öre s m 1715.

Nr 1324. 1 öre s m 1737.

Rekordauktionen del 2 i Zürich

Av Per-Göran Carlsson, Sonny Serrestam och Sten Törngren

Försäljningen av Karl-Erik Schmitz' stor-samling av svenska mynt och sedlar fortsatte med auktion över del 2 i Zürich den 14 och 15 maj 1990. Inramningen kring detta evenemang var minst lika elegant som vid första delauktionen i höstas. Denna gång auktionades knappt 1300 utrop numismatiska objekt på Hotel Baur au Lac för nästan 7,9 miljoner kronor exklusive inköpsprovisioner. Tillsammans med del 1 har försäljningen hittills inbringat 20 miljoner. Återstående mynt av sämre kvaliteter kommer säkert att höja slutresultatet ytterligare ett par miljoner när del 3 går av stapeln, möjligen redan i höst.

Bakgrunden till denna jättesamlings tillkomst och försäljning har ingående beskrivits i avrapporteringen från del 1 och ska inte här återupprepas (SNT 1990 nr 2 s. 38). Istället finns det större intresse att direkt rekapitulera några intressanta utrop och utläsa vissa tendenser bland samlare och investerare.

Auktionen började med mynt från Karl XII:s tid och avslutades med en tusenkronorsedel från 1985. Däremellan fanns det mesta för alla inriktningar och planböcker, från ett utrop mynt präglade 1942 klubbade för 35 kronor till Schmitz' hela samling av privatbankssedlar sålda i ett utrop för nästan 800 000 kronor. Det mesta köptes hem till Sverige av samma skara välkända mynt-handlare och samlare som bevästade första delauktionen. En hel del mynt "försvann" dock till USA och den stora myntfirman Heritage i Dallas, representerad under auktionen av Lou Collins. I amerikanska ögon är svenska mynt numera, i allmänhet, mycket prisvärda. Särskilt 1800-talsmynten rönt uppskattning tack vare de historiska samband som finns med Napoleoneran, ett samlarområde under utveckling i USA.

Kanske bidrog den påkostade inbundna auktionskatalogen till att väcka internationell intresse för denna samling och svenska mynt generellt. Del 2 var i sin layout en föredömlig replik av del 1. Omslaget pryddes denna gång av en gulddukat 1712 och 200-kronorsmyntet 1983 vilka med sina respektive regentporträtt fyndigt utmärkte det tidsmässiga omfånget på auktionsmaterialet. Uppnådda priser noterades i schweiziska francs vilka ska multipliceras med ca 4,7 för att få motsvarande totalpris i svenska kronor (1 SFR = 4,30 SEK, valutakursen auktionsdagarna + inropsprovision 10% på klubbat pris för privatköpare).

I detta auktionsreferat frångår vi den traditionella enbart kronologiska redovisningen av dyrbara guld- och silvermynt och inleder med de kvalitets- och typmässigt svåraste och intressantaste kopparmynten. Dessa utgör en minst lika stor utmaning att

samla som de "mer kända" ädelmetallklocknerna. Denna andra delauktion var i likhet med den första ett "gyllene" tillfälle till studium och möjliga förvärv, något som de mest entusiastiska inte försatte chansen till.

Kopparmynten

Karl XII:s kopparmynt inleddes med ett par utrop 1 öre SM 1715. Detta typmynt är omdiskuterat både vad gäller tidpunkter för präglingen och teknik för myntningen. Tidigare numismatiker har haft uppfattningen att originalpräglingar haft rutat rand-skydd medan senare gjorda exemplar har slät rand. Varierande myntvikt har också påverkat uppfattningen vad som kan klassificeras som samtida prägling. Dessa kriterier anses i dag inte vara tillräcklig grund för en sådan kategorisk uppdelning och bedömning av enskilda exemplar. Pågående studier kan förhoppningsvis komma att bringa klarhet i dessa frågor. Samtliga kända exemplar är stamidentiska och har i alla tider varit ganska dyra och såldes nu för 2 700 respektive 2 800 SFR till mynt-handlare.

Den uppmärksamme variantsamlaren kunde i utrop nr 1173 finna "numismatiskt godis" i form av ett 1/6 öre SM 1708 på tjock plants (dubbelt mot normal och ytterst rart) samt ett lika rart och välbevarat exemplar från 1715 med diamanter i kronringarna. Mynten såldes tillsammans med sex andra vanliga 1/6-örens till en intäsa "gammal" samlare i Östergötland för 1 250 SFR, vilket kan jämföras med utropets beskedliga 150 SFR.

Frihetstidens omfattande kopparmyntning representerades bl a av Fredrik I:s i Stockholm präglade öre SM 1737. Detta vackra exemplar, kvalitativt jämförbart endast med ett exemplar utbudet på auktion i Borås 1982, såldes 1972 på Ahlströms 2:a auktion för 6 000 kronor till C. O. Algård, den då störste aktive myntsamlaren i Sverige. Då beskriven som praktexemplar 0 håller den med dagens striktare bedömning och med beaktande av lätt, nästan ofrånkomlig friktionsnötning på den präglade reliefens högsta punkter kvalitet 01. I praktiken är det dock ett nästan ocirkulerat exemplar med fin färg och tillhör med "Boråsexemplaret" de bästa kända i privat ägo. Denna klassiker klubbades nu för måttliga 1 850 SFR till en kopparmyntsamlare i de djupa småländska skogarna.

Gustav III var inte förtjust i metallen koppar, han tyckte helt enkelt att den luktade illa. Författarna till dessa rader håller dock inte med salig Gustav om detta. Hans tid företräddes på denna auktion av några märkligheter, exempelvis ett vackert öre KM 1772 slaget på större (27 mm) och tjoc-

kare plants än normalt samt ett cirkulerat exemplar på 29 mm myntämne motsvarande ett öre SM, båda med rutad rand. Av någon anledning kallas dessa präglingar för pojkören enligt en känd vandringshistoria – se Numismatiska Meddelanden XV, 1900. Det är trevligt med vandringshistorier, men vad denna benämning egentligen ska syfta på är i första hand öre KM 1746, det s k "pojkrundstycket" med vackert tecknade sveakronor. Något dokumenterat belägg för sanningen i denna historia är inte känt, ej heller om syftet med dessa präglingar. Kanske har de använts som både mynt och spelpenningar. När det förstnämnda exemplaret såldes på en Österlund-auktion 1977 blev priset 15 500 kronor, nu klubbades det via en handlare till en samlare i Eksjö för 2 800 SFR. 29-millimeterspräglingen såldes för 850 SFR, vilket måste anses billigt för denna rarare version.

Nr 1507. 5 kopek (Avesta) 1764.

Efter ett beslut på Haga slott 1788 lät Gustav III i Avesta prägla efterapningar av ryska 5-kopeksmynt att användas av svenska infiltrerande soldater under stundande konflikt med Ryssland. Av dessa historiska dokument i metall fanns på denna auktion alla tre årtalen representerade, vilket på en och samma auktion inte hänt sedan 1927 då G Cavallis samling kopparmynt såldes. Den raraste, med årtalet 1764 (men alltså präglad liksom övriga 1788) och känd i ett fåtal privatägda exemplar, såldes i bra kvalitet, via en handlare, till en samlare för 5 000 SFR. Som nr 1508 såldes den nästan

lika rara 1778, ett kantskadat och något cirkulerat exemplar, för 3 250 SFR till en samlare i Malmö. Det vanligaste "året", 1787, företräddes av två varierande exemplar i utmärkt skick, vilka klubbades till samlare i Malmö för 1 700 SFR respektive Göteborg för 2 700 SFR.

Det kvalitetsmässigt vackraste släggverkspräglade kopparmyntet var utan tvekan nr 1566, minnespenningen 1794 präglad med anledning av Gustav IV Adolfs besök i Avesta myntverk den 9 juli. Detta exemplar tillhör kategorin överpräglingar, slagna med ett särskilt stammpar på gamla mynt, i detta fall på Adolf Fredriks öre SM 1760 tydligt synligt i den nya präglingens bottenyta. Dessa överpräglingar är kända i endast ett tiotal exemplar och har tillkommit innan några passande nyskrödade präglingssåmmen fanns att tillgå. Då slogs med ett annat stammpar den slutliga, i samlarkretsar "vanliga" versionen, som i brist på skiljemynt kom att cirkulera och godtas till ett värde av först 1 öre SM och från 1802 som 1/2-skilling. Måhända tillhörde denna praktfullt bevarade prägling de exemplar som slogs i kungens och hans sällskaps närvaro. Den möjligheten ingick i priset, 2 600 SFR, som en samlare i Småland villigt betalade efter budbatalj med en ettöressamlare.

Nr 1612. 1/4 skilling 1817.

Vi avslutar denna kopparmyntsrapodi med nr 1612, Karl XIII:s 1/4-skilling 1817 slagen på ett 1/2-skillingssåmne, kanske ett stampprov att visas upp för godkännande, därav anledningen till det udda formatet. Troligen är detta samma exemplar som var till salu i Th. Högbergs myntkatalog nr 6, 1953, för 700 kronor. Myntet hade Högberg enligt uppgift förvärvat från Appelgrens efterlämnade privata samling. Appelgren hade i sin tur köpt det av komminister J. Vicander vars samling Appelgren försålde på auktion 1934. Senare dyker det upp på Ahlströms auktion 19, 1979 och för-

medlas därefter av en mynthandlare till Schmitz' samling. Nu – 1990 – köptes myntet av en samlare i Östergötland för 1 050 SFR.

Silvermynten

Den nästan kompletta sviten riksdalermynt från Karl XII till Karl XV var det som "förgyllde" silveravdelningen. Här fanns samtliga årtalsrariteter representerade, exempelvis 1742, 1829, 1843 och 1855. Bland övriga valörer fanns flertalet "svåra" år företrädda. I allmänhet betalades sällsyntheter och toppkvalitet mycket bra. Övervägande delen silvermynt var dock cirkulerade genomsnittliga exemplar vilka klubbades till normala priser, varken mer eller mindre.

Kvalitetsmässigt var faktiskt silveravdelningen något av en besvikelse då man före utgivningen av auktionskatalogen haft höga förväntningar att åtminstone de vanligare mynten från 1700-, 1800- och 1900-talen skulle vara representerade i toppskick. Schmitz' ambition var dock, som bekant, primärt att skapa en så fullständig årtals-samling som möjligt varvid kvalitetsstråvan prioriterades lågt. Särskilt märktes detta på Oskarsmynten där endast ETT "spegelmynt" fanns med – tvåkronan 1878 med OCH i omskriften.

Nr 1157. Riksdaler 1718 "Cleve".

Till topparna i denna samling måste nog räknas Karl XII:s riksdaler 1718 med Cleve-vapnet. Stamparna till denna klenod tillhör de första arbeten som den hitflyttade schweizaren J. C. Hedlinger graverade på Kungliga Myntet i Stockholm. Hedlinger,

ansedd som 1700-talets främste gravör av mynt och medaljer, skapade många konstnärligt högstående bildkompositioner, till vilka 1718 års riksdaler och dukat räknas bland de främsta. Just riksdalern 1718 med Cleve-vapnet, åtta liljestänger utgående från en mittpunkt, i fransidas sköld, är egentligen en korrigerad och heraldiskt korrekt version (jämför årgångarna 1707 och 1713) Den första emissionen, som är den vanligaste, har däremot fått Cleve-vapnet utformat som en femuddig stjärna, en missuppfattning av Hedlinger. Schmitz ocbulerade exemplar av den "riktiga" Cleve-varianten klubbades till en mynthandlare för 20 000 SFR medan stjärn-varianten i normal kvalitet betalades dyrt med 3 100 SFR – dubbelt upp mot normalt för denna vanliga riksdaler.

Ett annat exempel på detaljernas betydelse är Ulrika Eleonoras kröningskastmynt (2 mark) 1719. Gravören Zachris Hartwig Arensburg har i en version av fransidesstampen råkat missa att gravera den romerska etta som skulle bidragit till den riktiga datumangivelsen, på latin, för kröningssevenemanget, nämligen 17:e mars 1719. I stället står nu att läsa 16:e mars på några få bevarade exemplar. Denna gravrande (!) fadäs rättades säkert i all hast varom vittnar den bevarade resten av den ursprungliga upplagens 2 200 exemplar. Ett ganska välbevarat exemplar av den feldaterade varianten såldes nu för 1 750 SFR. Samme köpare erövrade också den vanliga, riktiga varianten, i sämre skick, för 190 SFR.

Ett ytterligare exempel på vad den observante samlaren kan finna är Adolf Fredriks tvåmark 1752, utrop nr 1333. Detta välbevarade porträttmynt har nämligen ett nästan mikroskopiskt F ingravert vid halsavskärningen. Den "blygsamme" som på detta sätt i stampen signerat ett graverat mästerverk hette Daniel Fehrman. Detta exemplar är möjligen det enda hittills identifierade med signatur av detta års tvåmark och såldes som sådan första gången 1983 på Ahlströms auktion över Henrik Pripps samling (del 1). Då betingade den 9 000 kronor och nu, sju år senare, 4 000 SFR. År 1896 såldes samma exemplar på auktion för 13 kronor – men då hade man tydligen inte observerat signaturen. Det förvärvades nu av Kungl. Myntkabinettet.

En av de märkligaste händelserna i Kungliga Myntets "moderna" historia inträffade 1820. Karl XIV Johan hade som förste Bernadotte i Sverige regerat under två år och silvermynten med hans porträtt strömmade ut för cirkulation. De ståtliga riksdalarna har alltid varit populära samlarobjekt, vanligen välbevarade och inte så dyra. Men 1820 uppstod en variant som numera räknas till klassikerna i såväl riksdalerserien som överhuvudtaget som numismatisk företeelse. Av någon anledning, förmodligen sedan den enda tillgängliga porträttstampen till riksdalern skadats, företog man den närmast osannolika åtgär-

den att kombinera Karl XIII:s porträttstamp med Karl Johans reguljära årtalsförsedda fransidesstamp. Denna penibla situation och handling – möjligen beroende på medaljören Lars Grandels kända senfärdighet – påskyndade med all säkerhet framställning av flera uppsättningar porträttstamper och en snar återgång till den rätta stampkombinationen. Bland gamla storsamlare har denna typvariant saknats hos Stiernstedt och Bruun medan Oldenburg hade ett exemplar som för drygt 90 år sedan betingades 65:50. Sven Svenssons exemplar klubbades 1964 för 4 200 kronor vilket kan jämföras med Schmitz' mynt, inhandlat nu i Zürich för 11 000 SFR av en glad skåning.

Nr 1623. Riksdaler 1820 med Karl XIII på åtsidan.

Samme köpare bjöd också högst på två ytterst rara riksdalerpräglingar från 1855. Utrop nr 1853 var den som provmynt bedömda riksdalerspecien med Oskar I:s porträtt såsom vi känner igen det från de vanliga 4 riksdaler riksmynt, först präglade – sannolikt på försök – just 1855. Till proveniens Burmeister, Berghman, Svensson, Algård och Schmitz kan köparen numera lägga även sitt egen son-namn... men det kostade 17 000 SFR. Den i några fler exemplar kända 4 riksdaler riksmynt 1855, för övrigt första året för svensk decimalmynträkning (Rdr rmt = 100 öre), klubbades för relativt måttliga 11 000 SFR.

Guldmynten

Inte sedan auktionerna över Oldenburgs numismatiska samlingar 1897–99 har så många svenska dukatmynt utbjudits ur en och samma samling. Detta enastående tillfälle att komplettera årtals- och typsamlingen anammades speciellt av en närvarande

storsamlade gentleman, sedan länge bosatt i Schweiz. Genom handlarombud inköptes Ädelforsdukater och andra "vanliga" dukater, oftast utan något prisbryderi alls. Eftersom konkurrens inte saknades blev klubbade priser därefter. I de flesta fall kan man dock så här efteråt konstatera att motsvarande riktigt rara guldklenoder i höga kvaliteter knappast kan "kötas loss" från andra samlingar ens till dubbla betingade priser. Utbudet av de 20 olika Ädelfors-guldmynten var unikt, förstå man, när i genomsnitt endast ett par sådana dukater bjuds ut på marknaden per år.

Högst betalades 2 dukater 1830, en prägling känd i endast två exemplar, varav detta är det enda i privat ägo. Dess status som reguljärt mynt har ifrågasatts eftersom det dröjde till 1836 innan Karl Johans dubbeldukater började myntas regelbundet i större upplagor. Snarare har Kungliga Myntets slagit dessa guldpräglingar till två dukaters vikt för att manifestera de första ringpräglade gulddukaterna. Säkert presenterades kungligheterna med denna emission varav ett exemplar genom Bernadotternas försorg sedan länge residerar i statens samlingar på Kungl. Myntkabinettet i Stockholm. Priset blev nu 31 000 SFR, alltså högre än då Schmitz genom Ingvar Nilsson köpte det 1985 på en Ahlström-auktion för 106 000 kronor.

Karl XII:s magnifika reguljära dubbeldukater från 1704 klubbades för imponerande 29 000 SFR medan motsvarande från 1702 men i något sämre skick stannade på 15 500 SFR. Samme regents vackra, men tyvärr kraftigt böjda, av Hedlinger-gravrande stamper präglade dukat 1718 klubbades för 6 500 SFR till en amerikansk mynthandlare. Just detta års dukater är de första svenska guldmynt som förses med diagonalt räfflat randskydd. I auktionskatalogen påstås detta felaktigt ha inträffat först 1719 i samband med myntningen av Ulrika Eleonoras dubbeldukater.

Bland det stora utbudet dukater av guld från småländska Ädelfors men präglade i Stockholm, måste framhållas ur raritetssynpunkt 1741 års prägling, ett av få eller rentav det enda bevarade i privat ägo. Detta år började man i liten skala slå hela och halva dukater av Ädelforsguld varefter man sporadiskt emitterade sådana dukater fram till 1801. Guldets inhemska ursprung markeras på dukatens fransida med Smålands vapensköld. En mynthandlare från Stockholm la nu beslag på denna klenod för mycket rimliga 16 500 SFR.

Företeelsen att på guldmynt markera metallens ursprung känner vi igen sedan tidigare, dels från Gripenhielms privatinitierade minnesmedalj i dukatvikt präglad av guld från fyndigheter i Östra Silberget, dels från Fredrik I:s dukater av guld med ostindiskt ursprung. Dessutom har guld med Dalarnas vapenbild utgivits under Gustav IV Adolf (1804) och Karl XIII (1810). Schmitz' samling innehöll dessa och flertalet årgångar av Ädelforsdukater

samt Adolf Fredriks dyrbara Östra Silfbergsdukat 1751 och 1754. De sistnämnda klubbades för 27 000 respektive 28 000 SFR.

Estetiskt och kvalitetsmässigt mest strålande var nog ändå Adelforsdukat 1750. Just detta exemplar, som tillhört Bruun, Berghman, Brand och Ekström, såldes offentligt senast 1976 på en Ahlström-auktion. Då beskrevs myntet som praksexemplar 0 och betalades av C. O. Algård med 99 500 kronor. Köparen i Zürich kan glädja sig åt ett av frihetstidens mest fulländade numismatiska konstobjekt, dessutom åt priset - 24 000 SFR - vilket obeaktat inflationen motsvarar prisnivån för 14 år sedan.

En konstnärligt och gravörmässigt lika tilltalande version av ostindiskt guld, liksom från 1750 och felfri men något slitet, rönt märkligt nog föga intresse och köptes billigt av en mynhandlare för 2 100 SFR. Samma öde, tillika samma pris och köpare, drabbade Oskar I:s fyradukat 1846, präglad i endast 400 exemplar och sällan till salu. Trots diskreta spår av montage på fransidan var kvaliteten i övrigt så pass hög att myntet förstörats på bild i katalogen. Vem skulle inte vilja byta till sig detta mynt mot 3-4 av Oskar II:s 20-kronor? Prismässigt kan alltså sådana här fantastiska tillfällen yppa sig, vilka alerta auktionsbesökare ibland kan belöna sig med.

Provmynt och sedlar

Provmynt är den kategori numismatiska objekt som bäst speglar såväl de konstnärliga som beslutsmässiga turerna bakom vårt reguljära myntvar. Schmitz' samling var i detta avseende mycket välförsedd, särskilt beträffande koppar- och bronspräglarna. Många av dessa är kända i endast 5-10 privatägda exemplar och i några fall är de ännu rarare. Prismässigt kunde man under auktionen märka ett uppvaknande intresse för dessa serier som under lång tid legat i oförtjänt träda. I Norge och USA däremot tillhör provmynten de mest eftertraktade samlarobjekten överhuvudtaget, ett faktum som kan mana till eftertanke.

Utbudet kan exemplifieras med den ringpräglade riksdalern 1822, slagen i såväl silver som koppar men med olika åt- och fransidesstamplar, sålda för imponerande 15 000 respektive 1 950 SFR. Ett annat högtintressant provmynt är den likaledes i ring präglade kopparskillingen 1826. Detta ganska medfarna exemplar stannade på 350 SFR, mycket förmånligt för detta ytterst rara och numismatiskt viktiga mynt. Den reguljära skillingsserien gör just detta är ett uppehåll, vilket visar att man allvar-

ligt provade att införa storskalig ringprägling för kopparmynt. Året därpå började man dock att i liten skala ringpräglade silvermynt. 1830 guldmint och först 1832 kopparmynt ("palmkvisterien").

Utrop nr 1743, provmyntet med valören 2 skilling banco 1843, är säkert det mynt i samlingen som kunde ståta med den högsta präglingsreliefen. Det är åtsidans porträtt av Karl Johan, utan omskrift, som fått närmast medaljkaraktär. Reliefen är så hög att det omöjligt går att stapla fler än en handfull innan myntstapeln skulle stjälpa. I praktiken får det stanna vid ett tankeexperiment då tillräckligt många exemplar att pröva teorin med inte existerar. . .

Nr 1743. Provmynt 2 skilling banco 1843.

Bland Gustav V:s provmynt minns man sviten av provpräglingar i järn 1918, samtliga med centrumhål, annars lika de reguljära präglarna. Fördelat på fyra utrop köptes dessa av en mynhandlare för tillsammans 3 160 SFR, strax under riktpri-

set. Auktionens färggladaste mynt kan utan tvekan tillskrivas utrop nr 2105, bestående av tre provtöjerna präglade 1969 i olika metaller, däribland rödeloxerad aluminium (felaktigt beskriven och refererad). Aldrig någonsin lär man komma närmare den skämtsamma definitionen på "ett rött öre". . . (500 SFR).

Den av många emotsedda försäljningen av sedlarna blev emellertid något av en anti-klimax. På begäran av två intressenter beslöt auktionsledningen helt resolut att slå samman alla utrop med privatbanks-sedlar och utbjuda till auktion som ett enda utrop, nr 2239a. För att få ett utgångsvärde lät man dock ropa ut varje enskild sedel eller post men av förståeliga skäl kom budgivning snart till korta. Om ingen skulle ha bjudit på den stora sedelposten skulle varje enskilt utrop tillfallit dem som trots allt brydde sig om att bjuda . . . och då hade

det förstås blivit många prisfynd. Efter summeringen utropades privatbanks-sedlarna i en post, representerande den sannolikt största hopbragta samlingen någonsin i sitt slag, för 72 800 SFR. Budgivningen tog fart mellan tre kämpande intressenter och stannade först när klubban föll vid 185 000 SFR till en mynhandlare i Stockholm. Detta var ett alla tiders rekord för en post svenska numismatiska objekt och motsvarar ungefär 4 000 kronor i genomsnitt per sedel - oavsett skick.

TILL SIST såldes som utrop nr 2342 två tusenappar, en "värdelös" från 1973 (typen indragen och ogiltigförklarad av Riksbanken) samt en gångbar, tryckt 1985, för drygt nominella värdet, 250 SFR. För den här gången, ska väl tilläggas. Kvar att sälja är fortfarande mängder med äldre och modernare svenska mynt, rara varianter m m som kvalitetsmässigt och till antalet inte fått plats på Zürich-auktionerna. Hur detta material kommer att säljas är i skrivande stund ännu oklart. Måhända kommer då "världsrekordet" i billigt omslagsmynt att slås. Som auktionsledningen med Christian Winterstein i spetsen påpekade har i varje fall inte arrangörsfirmorna sålt något så påkostat omslagsmynt så billigt. Och vad som åsyftades var något så ordinar som 200-kronorsmyntet 1983, slaget till minne av Carl XVI Gustafs då tioåriga regeringsperiod, sålt till kanske någon samlare med sinne för numismatiska kuriositeter av bästa årgång. . .

Nyheter från Storbritannien

Mark Jones

har utnämnts till chef för Department of Coins and Medals vid British Museum. Han efterträder John Kent. Jones är framför allt medaljexpert och känd för flera verk om engelska och franska medaljer samt en allmän medaljhistoria. Hans arbeten har anmälts i SNT. Han utger också den utmärkta tidskriften *The Medal*, som tillställs medlemmar i FIDEM.

Philip Grierson, Cambridge

professor och framstående numismatisk forskare (framför allt bysantinsk och medeltida numismatik), fyller 80 år den 15 november. Han har besökt Sverige flera gånger och även föreläst här. Till högtidsdagen utges en porträttmedalj av Avril Vaughan (f. 1937).

**GYNNA SNT:s
ANNONSÖRER**

FRÅGESPALTEN

Åland i våra hjärtan

Varje år reser hundratusentals svenskar till Åland. Men tyvärr är det få, som får närmare kontakt med det fagra, åländska landskapet vid sina hastiga besök.

Svenska Numismatiska Föreningen hade förlagt sitt årsmöte i maj till Mariehamn, vilket refererats i Tidningen Åland och i SNT. Under några dagar fick vi deltagare en fin kontakt med natur och kultur liksom med förnämliga, åländska representanter för desamma. För min personliga del fick jag, utöver detta, nöjet att fira 60-årsminnet av min första vistelse på Åland, en underbar sommarmånad i Storby, Eckerö – min första "utlandsresa".

Ännu längre tillbaka ligger ett numismatiskt dokumenterat besök, nämligen i juli månad 1889. I min ganska omfattande, numismatiska samling finns en 10 penni 1865, försilvrad och med åtsidan, den med kejsar Alexander II:s monogram (!), planslipad och försedd med följande gravering: Ålands-färder 18⁸⁹-13 89 samt sex initialpar: C.A. – F.C. – S.C. – G.R. – E.B. och G.A. Se ill. Man kan väl förmoda att ett exemplar per deltagare framställts: då kan kanske något ytterligare finnas kvar – i Sverige eller Finland. Man kan nog tillmäta besöket en viss dignitet, i så fall har det kanske dokumenterats i tiden i form av en notis eller dylikt. Min vän Bo Johnson på tidningen har meddelat att denna startade "först" (?) och att annan åländsk tidning ej

fanns tidigare. Mitt mynts inskrift tyder ej på något officiellt besök, men även en privat grupp skulle kunna identifieras, tack vare den exakta tidsangivelsen.

Kanske kan någon av tidningens många läsare ge någon intressant kommentar!

Carl-Axel Lindblom,
Stockholm

Kommentar:

Vid denna tid – vad den är avlägsen! – reste man *utan* pass i hela Europa utom i Ryssland. Dit bör väl Ålands ha räknats? I så fall kan man ta reda på vilka personer med dessa initialer som tog ut pass sommaren 1889.

Red.

Korrosion

I äldre tid fandtes bedrageriske mennesker, som dyppede kurserende guldmønter i kongevand, for de anvendte mønterne til betaling. Guldmønterne led et væggtab, som var usynligt for det blotte øje og bedrageren kunne siden udvinde guldets af kongevandet.

Tilsvarende kan mønter af alle metaller udsættes for syreangreb, der nedsætter mønternes vægt betydeligt. Modsat slid, som kun angriper møntens mest udsatte punkter, angriber syre mønten i alle retninger, hvorfor møntens motiv bevares.

Jeg vil derfor gerne tro på, at Rolf Brommessons 1/4 skilling 1805 er blevet tynd ved korrosion. (SNT 1990 p. 113.) Den tvivlende kan ved selvsyn anbringe en mønt i en passende syreopløsning of følge hændelseforløb og konstatere resultatet.

Jørgen Somod

NY LITTERATUR

NUMISMATISKA MEDDELANDEN XXXV

STUDIES IN LATE ANGLO-SAXON COINAGE

Festskrift till
B.E. Hildebrand

Riksantikvarien Bror Emil Hildebrand (1806–1884) var på sin tid den främste kännaren av engelska mynt från den senare delen av vikingatiden och hans katalog från 1881 över samlingen i Kungl. Myntkabinettet i Stockholm är ännu idag standardverket för mynt från denna period. Engelska mynt är mycket vanliga i svenska fynd (totalt ca 41 500 ex.). De utgjorde bl a förebilder för Olof Skötkonungs och Anund Jakobs myntningar i Sigtuna ca 995–1030 och det är med hjälp av de engelska förebilderna som den svenska myntningen kan dateras så noggrant.

NM XXXV omfattar 501 sidor och innehåller 12 artiklar på engelska och tyska (med sammanfattningar på svenska) som behandlar engelska mynt från denna period (ca 973–1066).

Beställs från:
Svenska Numismatiska
Föreningen
Sandhamnsgatan 50 A
115 28 Stockholm
Tel: 08-667 55 98

Pris:
Medlemmar 200:- (portofritt)
Ej medlemmar 300:-

Nytt 10-kronorsmynt

Regeringen har den 2 augusti 1990 (SFS 1990:906) beslutat om ändring i riksbankens föreskrifter om rikets mynt.

Fullmäktige i riksbanken föreskriver att 1 och 33 §§ i riksbankens föreskrifter (1989:61) om rikets mynt skall ha förändrad lydelse.

Fullmäktige i riksbanken föreskriver att rikets mynt skall ha följande sammansättning, vikt, storlek och prägel:

Tio kronor: legering av 89% koppar, 5% aluminium, 5% zink och 1% tenn; 6,60 g, 20,5 mm.

Fem kronor: Pläterat material i tre skikt, det mellersta av nickel och de yttre skikten av en legering av 75% koppar och 25% nickel, vardera ytskiktets vikt utgör 46,5% av myntets vikt; 9,50 g, 28,5 mm.

En krona: legering av 75% koppar och 25% nickel; 7,00 g, 25,0 mm.

Femtio öre: legering av 75% koppar och 25% nickel; 4,50 g, 22,0 mm.

Tio öre: legering av 75% koppar och 25% nickel; 1,44 g, 15,0 mm.

Vid uppvägning av det antal mynt som närmast motsvarar ett kilogram, får myntens genomsnittliga vikt avvika med högst 2% från den vikt som mynten skall ha enligt ovan.

Mynt i valören tio kronor skall ha följande prägel:

Åtsidan: Konung Carl XVI Gustafs bild, profil, vänster sida och omskriften upptill "CARL XVI GUSTAF SVERIGES KONUNG" och nedtill Konungens valspråk "FÖR SVERIGE I TIDEN".

Frånsidan: siffran "10" avtecknande sig mot en bakgrund av lilla riksvapnet utan sköld. Överst på myntet årtal och nedtill "KRONOR". Till vänster om valörbeteckningen ett "E" som anger myntorten Eskilstuna, och till höger riksbankschefens, Bengt Dennis' monogram. Kanten skall vara delvis slät, delvis räfflad.

En uppmärksam läsare lägger märke till, att riksbanken förväxlat uttrycket "rand" med "kant".

De övriga mynten kommer att få oförändrad prägel.

TS

Slut på kopparmynten

även i Storbritannien, meddelas det. Myntdirektören har uttalat, att tillverkningen av 1 penny och 2 pence ställer sig för dyr och en prägling som började under Karl II (med svensk koppar!) skall nu upphöra. Utseendet ändras dock inte, ej heller diameter och vikt, men tjockleken blir något större. Materialet blir kopparpläterat stål så att den ouppmärksamme märker kanske inte skillnaden så mycket.

Falskt guld i Japan

Samlarna varnas för förfalskningar av det japanska guldmynt som utgavs 1985 till framlidne kejsar Hirohitos 60-årsjubileum på tronen.

Filip Härenstam

5 nov. 1891–20 juli 1990

Före ordföranden i Skånes Numismatiska förening och hedersledamoten, civilingenjör Filip Härenstam, avled den 20 juli 1990 i en ålder av 91 år.

Medlem i föreningen blev han 1943. Året därpå knöts han till styrelsen. Efter att i åtta år ha varit vice ordförande, valdes han 1969 till ordförande, en post han uppehöll till 1973.

Filip Härenstam har genom sitt mångåriga aktiva engagemang betytt mycket för föreningen, bl a som uppskattad föredrags-hållare och författare till ett antal av föreningens småskrifter.

År 1987 tilldelades han Svenska Numismatiska Föreningens Elias Brenner-medalj för framstående samlargärning.

Vi minns honom som en fin, humorfylld och lättillgänglig människa, som gärna delade med sig av sina rika kunskaper i numismatik och historia.

Allan Hansson

Lars-Ingvar Jönson

1922–1990

Ingenjör Lars-Ingvar Jönson, Göteborg, avled den 4 maj 67 år gammal. Hans närmaste är hustrun Elsy Linnéa samt barn och barnbarn.

Lars-Ingvar Jönson var av blekingsk börd men född och uppvuxen i Göteborg. Efter avslutade studier till kemiingenjör i hemstaden blev han laboratorieförhållare hos Fabrik AB Bäckholm. En lovande yrkeskarriär fick ett brått slut genom en svår bilolycka med bl a en kraftig hjärnskakning,

som tvang Lars-Ingvar Jönson redan i 35-årsåldern till sjukpensionering men ingalunda till överksamhet. Få anade väl att mannen bakom de spänstiga stegen led av en ständig huvudvärk, som inskränkte arbetsdagen till några få, intensiva timmar. Romarnas "carpe diem" (fånga dagen) blev för honom en livsnödvändighet. Plattformen var det tillsammans med ett par numismatiska vänner 1970 grundade "Numismatiska Litteratursällskapet i Göteborg", som egentligen blev Jönsons enmansföretag. Vid Jönsons bortgång hade 26 småskrifter utgivits, alla resultatet av ett minutöst arbete med fotografering, retuschering av gamla originaltryck, redigering, montering, fram till det boktryckaren tog vid. Sakkunniga övertalades att skriva förord och, stundom, kommentarer till faksimiltryck av gamla klassiker. Specialister bidrog med specialstudier över skilda numismatiska ämnen. Experter på ballistik och hållfasthetslära, extremtetskirurgi o s v mobiliserades för Jönsons egna skrifter om problem kring Erik XIV:s överarmsskada och sfärska kulors genomslagsförmåga m m. Jönson insåg heraldikens betydelse för en numismatiker och blev en stöttespelare inom Västra Sveriges heraldiska sällskap. När VSHS för snart 15 år sedan drabbades av en intern kris, lotsade han lojalt med råd och död den nye ordföranden med en helt nyrekyterad styrelse genom svårigheterna. Efter väl föräddad revisorsgärning utsåg VSHS årsmöte – såsom en unik hedersbevisning – honom till ständig ledamot.

Svenska numismatiska föreningen tilldelade honom sin Elias Brenner-medalj i silver "för hans förtjänstfulla arbete som författare till och redaktör för numismatisk litteratur" (1984), och med anledning av VSHS 25-årsjubileum kunde jag fästa Riksförbundet för hembygdsvärdshedersnål på hans kavajuppslag.

Vad vore svenskt kulturliv utan alla dessa kunniga amatörer, i ordets bästa bemärkelse, som oegennyttigt och generöst ställa tid, arbetsinsatser och entusiasm till förfogande? Lars-Ingvar Jönson tillhörde otvivelaktigt dessa besjälade och såsom sådan skall han ihågkommas.

Leif Pahlsson

HÅKAN WESTERLUND
MYNTHANDEL

KÖPER • SÄLJER • BYTER
MYNT • SEDLAR • MEDALJER

Spec. sedlar
Betalar bra för sedlar före 1930

Vasagatan 42
III 20 STOCKHOLM
Tel 08-11 08 07

FÖRENINGAR

ESKILSTUNA NUMISMATISKA FÖRENING har möten på Nya Gästis kl 19.00 sista tisdagen i varje månad utom december. Auktion varje gång.

FAGERSTABYGDENS MYNTKLUBB sammanträder första helgfria måndagen i varje månad (utom i juli och augusti). Apollogården vid Almvägen, Fagersta. Tid: kl 19.00. Upplysningar: tel 0223 - 116 71.

FALU-BORLÄNGE MYNTKLUBB. Möteslokal Borlänge, biblioteket Borganäsavägen, Falun, Kristinegården, Kristinegatan 9 - II. Dalen 4, Borlänge, 18.30 20/II, II/12 samt 1/12 myntmäsia på Hotel Gustaf Wasa i Borlänge kl. 10-14.

GÖTEBORGS NUMISMATISKA FÖRENING har möten med auktion andra måndagen i månaden 18.45 i Traktören, Köpmansg. 20. Lista från Anders Falk, Hvitfeldtsg. 5, 411 20 Gbg. Antik- och Medeltidsektionen tredje torsdagen 18.30 i klubblokalen, Schackspelets Hus (Sch.), Haga Kyrkog. 3. Medaljcirklern, Sch, första onsdagen: Sedelstudiecirklern, Engelbrektsg. 71 (Eng.) sista tisdagen 18.30. 7/II. G. Åkerström-Hougen: Brakteater, R. Ekre: Medeltida pilgrimsmärken, Sch; 8/II. Fotocirkel, Sch; 12/II. G. Tambakopoulos: Resande i mynt, Tr; 15/II. B. Thomasson: Byggnader på romerska reverser och i verkligheten, Sch; 21/II, Kl 13-träff, Sch; 22/II, översikt, Sch; 27/II, Hej Schweiz! Videofilmer. Medtag sedlar. Eng. GNF:s adress: Box 5289, 402 25 Gbg.

HALMSTADS MYNTKLUBB har möten med auktion i Klara-salen kl 18.30 den första måndagen i varje månad utom juli - aug. Upplysningar: 035 - 12 96 76.

HÖÖRS MYNTKLUBB har möte med auktion i Höörs Plåts matsal den andra torsdagen i varje månad utom juni-aug. Upplysningar: Evert Olofsson 0413 - 221 51.

KALMAR MYNTKLUBB har möten första helgfria måndagen i varje månad (utom juni, juli och augusti) kl 19.00 i S-E-Banken, Torget, Karlskoga. Auktioner vår och höst. Upplysningar 506 41 eller 365 39.

KARLSKOGA NUMISMATISKA FÖRENING har möten andra onsdagen i varje månad (utom juni, juli och aug.) kl 19.00 i S-E-Banken, Torget, Karlskoga. Auktioner vår och höst. Upplysningar 506 41 eller 365 39.

KATRINEHOLMS MYNTKLUBB har möten första helgfria onsdagen i varje månad på restaurang Storstugan, Stortorget 1, Katrinholm. Upplysningar: tel 0150 - 210 45 el 15100.

MYNTKLUBBEN KLIPPINGEN har mynträff första tisdagen i jan.-april, sept.-dec. Lokal: G.A. skolans matsal, S. Järnvägs-gatan, Sundsvall. Information om mynt, värdering, auktion, lotterier. Köp och sälj. Tel. 060 - 55 64 18, II 35 03.

LUNDS NUMISMATISKA FÖRENING. Mynträffar med aktiviteter och auktion kl. 19.15 i "Utbildningshuset", Åkergr. 1, Lund, den 7/II och 5/12. Upplysningar: vard 046 - 1443 69 kvällar 046 - 12 25 93.

MYNTKLUBBEN NICOPIA har möten andra måndagen i varje månad på Pensionärs-gården, V Trädgårdsgatan 57, Nyköping, kl 19. Upplysningar: tel 0155 - 671 54.

FÖRENINGEN NORDVÄSTMYNT håller sammanträde med auktion i Folkets Hus, Klippan, kl. 19.00, andra fredagen i varje månad. Upplysningar och auktionslista tel. 0451 - 132 88.

NORRKÖPINGS MYNTKLUBB har möte med auktion kl 19.00 tredje tisdagen varje månad utom i maj - augusti i Ektorps fritidsgård. Auktionsvisning börjar kl 18.00. Även icke medlemmar är välkomna. Beställ lista på tel 011 - 12 50 12.

NÄSSJÖ MYNTKLUBB har möte med auktion på Gustavssons Trafikskola, Rådhusgatan 33, Nässjö. Upplysningar: tel 0383 - 158 35 kl 07.00 - 09.00.

SAMLARKLUBBEN NUMIS, Skellefteå har möten första torsdagen i varje månad i NV-huset, konferensrummet. Upplysningar: tel 0910 - 186 80.

SANDVIKEN-GÄVLE MYNTKLUBB har möten kl 19 första onsdagen i varje månad (ej juli - augusti). Lokal: Valbo Kommunalhus. Upplysningar: tel 026 - 18 18 36.

MYNTKLUBBEN SKILLING BANCO, Linköping, har möten andra helgfria torsdagen i varje månad (utom maj - augusti). Huvudbiblioteket, Hunnebergsgatan 8, Linköping i Lindblomsrummet 1 tr upp kl 18.30 - 21.00. Ärligen anordnas en antik- och samlarmässa samt en resa till Frimynt i Hälsingborg. Upplysningar: tel 013 - 12 22 62.

SKÅNES NUMISMATISKA FÖRENING håller möten sista torsdagen i varje månad utom juni - augusti på IOGT, Kungsgatan 16 A. Klubblokalen: Kungsgatan 38 A, Mal-mö, håller öppet varje tisdag kl 19 - 21 under september - maj.

SKÖVDE NUMISMATISKA FÖRENING har möte med auktion II/II, 9/12. Lokal: Club Balder på Kulturhuset Oden i Skövde kl 16.00. Upplysningar: tel 0500 - 808 50 (Thord Lund).

SÖDRA DALARNAS MYNTKLUBB. Möten kl. 18.30 på Folkare fotoklubb, Teleg. 19, Avesta, den 15/II och 20/12. Upplysningar: tel 0226 - 562 78 eller 0225 - 147 83.

TRELLEBORGS MYNTKLUBB har möte andra måndagen i månaden kl 18.30 i Spar-

AUKTIONER

SVENSKA

- Nov. 10-11 B. Ahlström Mynthandel AB, Stockholm.
20 Svenska Numismatiska Föreningen, Stockholm (endast för medlemmar och anslutna föreningar).
24 AB Stockholms Auktionsverk, Myntkvalitén.

UTLÄNDSKA

- Nov 1-2 Forts. Frankfurt, Peus Nachf.
6-8 München, Giessener Münzhandlung.
12-13 München, Lanz.
14-15 Frankfurt, Frankf. Münzhandlung.
19-20 Zürich, F. Sternberg.
22-24 München, Hirsch Nachf.
24 Helsingfors, Holmasto.
Dec 5-7 Köln, Münz Zentrum.
Jan 22-24 Basel, SBV

MÄSSOR

SVENSKA

- Nov 17-18 Stockholm, Mynt- och Frimärksmäsia i Norra Latinläroverket, Norra Bantorget. SNF medverkar.

UTLÄNDSKA

- Nov 25 Würzburg, Sammlerge-meinschaft Sieboldshöhe
Jan 26-27 Basel International Coin Convention

Mitt i City PEO Mynt & Frimärken

Med stor sortering av
Mynt • Sedlar • Medaljer
Frimärken • Vykort
Aktiebrev • Tillbehör

Drottninggatan 19, Box 16245
103 25 STOCKHOLM
Tel 08 - 21 12 10

banken Skånes samlingsall. C B Friisgatan 4A. Trelleborg. På programmet står auktioner, föredrag, lotterier mm. Upplysningar: tel 0410-241 31.

TÄLJE MYNTKLUBB, Södertälje, har möte i Wendelas rum, biblioteket Luna, kl 19.00 andra tisdagen i varje månad utom juni, juli, augusti och december. Upplysningar: tel 0755-102 03.

NUMISMATISKA KLUBBEN I UPPSALA har möten på Uppsala Universitets myntkabinett. Tid: 19.00. 13/11 föredrag, 11/12 föredrag. Upplysningar: 018-14 97 11.

VETLANDA NUMISMATISKA FÖRENING har möte med auktion sista fredagen i varje månad utom december på Kulturhuset, Storgatan 20, Vetlanda kl 19.15. Visning från kl 18.15. Upplysningar: tel 0383-158 35 kl 07.00-09.00.

VILLSTADORTENS MYNTKLUBB, Smålandsstenar, har möten andra måndagen i varje månad utom juni, juli och augusti. Föredrag och dyl följs av auktion. Servering. Upplysningar: tel 0345-112 95. Lokal: Biblioteket, Smålandsstenar (källarlokalen).

VÄREND NUMISMATISKA FÖRENING. Sammanträde med auktion kl. 18.20 på Röda Korset, Hovsgatan, Växjö, den 4/12. Upplysningar: 0470-731 14.

VÄSTERBERGSLAGENS MYNTKLUBB har möten 2:a måndagen varje månad januari - maj kl 19.00. Tingshusgränd 2, Ludvika.

VÄSTERÅS MYNTKLUBB har möten på kafeterian, Vallby friluftsmuseum kl 19.00 första onsdagen i månaden. Närvarolotteri vid varje möte. Upplysningar: tel 021-757 87 (efter kl 18).

ÖREBRO NUMISMATISKA FÖRENING har möten i M-lokalen, Järntorgsgatan 3: 21/11 kl 19.00. Upplysningar: tel 019-13 52 13.

1. Stockholms ångslups AB 50 öre med hund i fören. Ur lot: 294.

2. Dito, 20 öre utan hund i fören. Ur lot: 294.

Styrelsens sammansättning 1990/91

Årsmötet hölls - som närmare beskrivits i oktobernumret av tidningen - på Ålands museum i Mariehamn. Inga förändringar i styrelsens sammansättning beslöts. Torbjörn Sundquist och Ulf Nordlind omvaldes på tre år. Göran Wahlquist valdes som ordinarie ledamot på två år i stället för Rolf Sjöberg som nyvaldes till styrelsesuppleant.

Till ordinarie revisorer omvaldes Hans Henriksson och Bjarne Ahlström, till revisorssuppleant omvaldes Lars-Åke Lejon.

Till valberedning omvaldes Lars O. Lagerqvist, Bjarne Ahlström och Frank Olrog.

Vid konstituerande styrelsesammanträde beslöts följande fördelning av styrelseposterna:

Ordförande Torbjörn Sundquist
Vice ordförande och auktionskommissarie Madeleine Greijer
Sekreterare Göran Wahlquist
Kassaförvaltare Ulf Nordlind
Arkivarie Börje Rådström
Auktionskommissarie Ulf Ström
Klubbmästare Anders Frösell
Styrelsesuppleanter: Kenneth Jansson, Ian Wiséhn, Kjell Holmberg och Rolf Sjöberg.

LUNDS MYNTHANDEL

KÖPER och SÄLJER
BYTER och VÄRDERAR

MYNT och SEDLAR
TILLBEHÖR och LITTERATUR

GRATIS LAGERLISTA
(uppgiv samlarområde)

Klostergatan 5. 222 22 LUND
Tel 046-14 43 69

Notis om SÅAB-polletter

I Numismatiska meddelanden nr IV, 1877, finns på sidan 39 under Stockholms Ångslups-Aktiebolag beskrivet: "4. 50 instämplat mellan två ur moln frambrytande blixlar. Derunder: ÖRE. Öfverst en gående ångslup med 2 soltält, flagga och vimpel samt i fören en liten hund. Denna prägel är nyare och började användas sedan den

3. Dito, med oanständigt ingraverad bild på fränsidan. I förf. ägo.

äldre stampen, (se N:ris 12, 16, 26 och 31) sprungit sönder. Allt omgivet av en rund perlkrans." osv. Dessa varianter har mig veterligen aldrig avbildats och därför ansåg jag att det var lämpligt att avbilda två förstoringar av polletter ur lot 294 med dessa skillna-

der. Nämnas kan att på andra polletter med ångslup finns även andra variationer på slupen. Men denna variant är den som är "roligast". Lägg även märke till ångpannan för om skorstenen, vilken tar upp en ganska stor del av slupen.

En annan pollett från samma bolag, fast en tidigare typ än föregående, har någon för länge sedan graverat in en ofin bild på baksidan som annars normalt är slät. Denna pollett förvärvade jag i mynthandel för ett par år sedan. A.F.

RECENSION

Ingrid S. Weber: Planetenfeste August des Starken zur Hochzeit des Kronprinzen 1719. Illustriert durch die Medaillen von Oluf Wif. Battenberg Verlag, München 1985. 88 s. ISBN 3-87045-944-1.

Det kurfurstliga sachsiska hovet var under 1600- och 1700-talen bland de mest luxuösa i Europa. Den som har sett eller läst om Zwinger i Dresden och "Grünes Gewölbe" har fått en försmak härav.

Ovannämnda bok ger oss exempel på vilka festligheter som kunde avhållas vid ett sådant hov. Den från vår egen historia så väl bekante August den Starke kände - av allt att döma - en stor lättnad över att ha blivit av med det svenska hotet mot hans länder. Detta visade han bl a i de festligheter, som arrangerades, när hans son Fredrik August (August III) gifte sig med ärkehertiginnan Maria Josepha av Österrike, dotter till kejsar Joseph I.

Den tidens furstliga giftemål var i högsta grad statsakter med politiska bevekelsegrunder. Det sachsisk-österrikiska hade syften på såväl Habsburg-monarkins som Sachsens och Polens framtid. Boken inleds därför också med kapitlet "Historischer Überblick" för att närmare förklara den vikt som bl a August tillskrev denna furstliga förbindelse.

Nästa kapitel beskriver detaljerat bröllopsceremoniet i Wien och avbildar kastpenningen. Titeln säger något härom: "Brautwerbung am 13. August. Lossungs- und Anhangshandlung am 19. August und die Vermählung am 20. August sowie die in Wien folgenden Festlichkeiten".

De två följande kapitlen redogör för kronprinsparets färd till och intåg i Dresden samt för en öppen taffel på Dresdens slott.

I särskilda kapitel presenteras sedan planetfestligheterna:

- Solen med fyrverkeri på Elbe,
- Mars med turnering på Altmarkt i Dresden,
- Jupiter med karusell i Zwinger,
- Diana med jakt på Elbe,
- Merkurius med marknad i Zwinger,
- Venus med olika festligheter för damer i Stora trädgården och Saturnus med bergfest i Plauen.

Samtliga kapitel illustreras med medaljer, som ärar planeten å ena sidan och återger respektive festlighets höjdpunkt på den andra. Även kopparstick avbildar olika sådana moment.

Olika medaljgravörer har högtidligt olik delar av detta bröllop, men det var norrmannen Oluf Wif, som fick August den Starkes uppdrag att skapa de officiella medaljerna. Det är en sann njutning att detaljgranska hans verk - serien är sällsynt.

Bokens förord är skrivet av en ättling i rakt nedstigande led till August den Starke. Man förstår hans stolthet över bokens tillkomst bakom orden: "die wichtige Rolle des Hauses Wettin-Albertinische am Beispiel eines wesentlichen Vertreters". Det är också lätt - för en medaljgalen samlare som jag - att instämma i avslutningsorden: "Als direkter Nachkomme August des Starken und als Historiker darf ich diesem Buch aus Anlass des 500 jährigen Bestehens der Albertiner im Jahre 1985 eine weite Verbreitung wünschen".

NUF

SELINS MYNTHANDEL AB

Mynt sedlar medaljer
ordnar nålmärken

Öppettider
Vardagar 10.00 - 18.00
Lördagar 10.00 - 14.00
Regeringsgatan 6
111 53 Stockholm
Tel. 08-11 50 81

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGENS AUKTION DEN 20 NOVEMBER 1990

Auktionen hålles i Statens historiska museer, Storgatan 41, Stockholm. Visning försiggår i sessionssalen i trappa upp mellan kl 16.45 och 18.00. Auktionen äger rum med början kl 18.10 i Hörsalen.

Endast medlemmar i föreningar anslutna till Nordisk Numismatisk Union äger rätt att närvara och att göra inköp. Kontant betalning, gärna med check, som utställs på auktionsförrättaren.

Frånvarande medlemmars uppdrag för inrop vid auktionen mottas av Madeleine Greijer, Ripstigen 5, 171 73 Solna, som bör ha anbudena senast den 19 november.

Inropat material översänds mot postförskott varvid tillkommer portoutlägg. Insända anbud skall ange ett bestämt högsta bud för ett bestämt objekt. Ev reklamationer skall för att kunna beaktas framföras senast en vecka efter att inköpta objekt erhållits.

Anbudslistor vars bud *ej* resulterat i inköp, kommer *ej* att återsändas.

Kvalitetsbeteckningarna har satts av A Frösell, M Greijer och B Rådström. Uppnådda priser kommer att publiceras i nästa auktionsnummer av Svensk Numismatisk Tidskrift. Foto A Frösell.

FÖRKORTNINGAR

- BM = Ahlström-Almer-Jonsson: Sveriges besittningsmynt. 2a omarb. uppl. Sthlm 1980
CR = W D Craig: Coins of the World 1750-1858, 2:a uppl, Racine Wisconsin 1971
Grenh = A Grenholms samling, Hirschs aukkat nr 20, 22, 25 och 27. Sthlm 1981-84
Hd = B E Hildebrand: Sveriges och svenska konungahusets minnespenningar. . . I-II. Sthlm 1874-75
Hy = B E Hyckert: Minnespenningar öfver enskilda svenska män och kvinnor. NM XVII: 1-2. Sthlm 1905-15
NM = Ahlström-Brekke-Hemmingsson: Norges Mynter, Sthlm 1976
NM = Numismatiska Meddelanden
NNUM = Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad
NNÅ = Nordisk Numismatisk Årsskrift
Nordl = U Nordlinds lagerkat nr 12, Sthlm 1981
Olsén = B. Olsén: Lea Ahlborn, Sthlm 1962
RIC = M Mattingly - E A Sydenham m fl: The Roman Imperial coinage. London 1923 ff.
S = Seaby, Roman Silver coins and their values, del 1-4, London.
SM = Ahlström-Almer-Hemmingsson: Sveriges mynt 1521-1977, Sthlm 1976
SNF 5 = Medaljer utgivna av Svenska Numismatiska Föreningen. Smärre Skrifter nr 5, Sthlm 1987
SS = L Wallén: Sveriges sedlar. Sthlm 1984
Sti = Aug Wilh Stiernstedt: Beskrifning öfver svenska kopparmynt och polletter. II Polletter. Sthlm 1872
WI = Axel Wahlstedt: Minnespenningar över svenska män och kvinnor. NM XXIV, Sthlm 1925
WII = Axel Wahlstedt: Minnespenningar över svenska män och kvinnor. NM XXIX, Sthlm 1937-43
Y = R S Yeoman: A Catalog of Modern World Coins, 10:e uppl, Racine Wisconsin 1972

- 1 Makedonien, Alexander III 336-323, AE 18 mm. Sear 6741.
Syrien, Antiochos VI 145-142, AE 21 mm serrate. Sear 7081.
" Antiochos IX, 113-95. AE 18 mm. Sear 7170. 3 st.....1,1,1
- 2 Syrien Antiochos IX, 113-95, AE 18 mm. Sear 7170.
" Huvud av Sel. kung, c/m på tarsus, AE 19 mm, ca 160 f.kr.
Jmf Sear 5672.
" Antiochos IV, 175-164, AE 14 mm, Serrate. Sear 6994.....1-1?
- 3 Syrien Demetrius I, 162-150. AE 17 mm Serrate. Sear 7028.
Elymais, Orodes II, ca 90 f.kr. AE drachm. Sear G.I. 5910
Zeugitanien, Kartago 246-241, AE 16 mm. TANIT/häst, palm.....1/1?,1,1
- 4 Bactrien, Menander, ca 160-145, drachm. Sear 7601. Liten kantskada. Foto ....1/1+
- 5 " " " " Sear 7604. Något korroderad. Foto...1/1+
- 6 Kushan, Wima Kadphises. ca 105-130. AE. Kanishka, ca 120-150. AE.....1/1?
- 7 Rom, Caracalla. Denar 207 AD, Mars på fransidan. Foto .....1/1+
- 8 " , Diocletianus, 284-305, follis. Jmf Sear 3437. Constantine I, 307-337.
AE 19 mm, SIRMIUM? 1,1
- 9 Rom, Constantius II, 323-361. AE 23 mm. Trier. Sear 3901.
Armenien, Levon I, 1198-1218. AE, Tram.....1,1
- 10 Argentina, Rio de la plata. 2 reales 1815. La Rioja, 1/2 real 1844. KM 18
Buenes Aires, 2 reales 1856 bucklig, KM 9. 3 st 1,1,1
- 11 Australien, crown 1937 .....1/1+
- 12 Barbados, pineapple-penny 1788.....1
- 13 Bermuda, crown 1959, 1964.....01, 1+/01
- 14 Belgien (under Österrike), Leopold II. Kronenthaler 1791 H, Gunzburd.....1
- 15 Belgien, Leopold II 5 francs 1876. Bhutan, Ma-Tam, 1/2 rupee (1820-35.....1/1+, 1+
- 16 A Bolivia, Carolus IV, 8 reales 1808 PJ.....1/1+
- 16 B Bolivia, Carolus IV, 8 soles 1863 FP.....1/1+
- 17 Britt. Honduras, 10 cents 1894. Britt.Nord. Borneo, cent 1885,
2 1/2 cents 1903. 3 st.....1,1+,1+
- 18 Bulgarien, 100, 50 leva 1934.....1+/01,1/1+
- 19 Burma, rupee 1852 .....1+
- 20 Chile, peso 1875, 50 centavo 1856, 20 cent. 1872, 1/2 cent 1851. 4 st.....1+,1,1+,1+
- 21 Chile, peso 1884 .....1+/01
- 22 Cypern, 45 piastres 1928 .....1+
- 23 Danm. 4 skill. 1693, 8 skill 1703/1.....1/1?,1/1+
- 24 Danm. 1/6 riksdaler 1808. små repor.....1/1+
- 25 Danm. 2 kr. 1954,56, 1 kr 1956, 10 öre 1917, 5 öre 1894. 5 st.....1+,01,01,
01,1+,1

26	Grönland, 50 öre 1922, Ivigtut.....	1+
27	Danska Väst-Indien, 1 c 1860, 5 c.1859, 10 c. 1859,1862. 4st.....	1/1+,1,1,1
28	" " " , 5 c 1905, 10 c 1878, 1905. 3 st.....	1+,1,1+
29	" " " , 20 c 1907.....	1/1+
30	Danzig, gulden, 10,5 pfennige 1923.....	1+,1+,1+/01
31	Egypten. Hussein Kamil, 20 piastres 1916. Fuad, 10 piastres 1933.....	1/1+,1/1+
32	Egypten. Fuad, 10 piastres 1923, Farouk, 5,10 piastres 1939. 3 st.....	1+
33	" Fuad, 20 piastres 1923.....	1
34	" 25 piastres 1956, 1960. Nat. Canal, Nat Assembly. 2 st.....	1+/01
35	" 25 " 1957, 1960. Nat. Assem. Inaug, Nar Assembly.....	1+/01
36	" 5,10,20,50 piastres 1964. Div. of Nile.....	01
37	" 50 piastres 1964, pound 1968, Aswan High Dam.....	1+/01
38	" Pound 1970, Nasser.....	01/0
	" Minnesmynt	
39	" Pound 1976, Suezkanalen, 1977 FAO.....	01/0
40	" " 1977, Correct.Rev. 1977 Economic Union.....	01/0
41	" " 1978 Ain Sham, 1978 FAO.....	01
42	" " 1979 Abbasia Mint, 1979 Eg-Israel fred.....	01
43	" " 1979 Doctors Day, 1980 FAO.....	01
44	" " 1980 KM 511, 1980 Cairo Univ.....	01
45	" " 1980 Scientist Day, 1981 World Food Day.....	01
46	" " 1981 Trade Union, 1981 Arabi Pasha.....	01/0
47	" " 1981 Egypt. Industry, 1981 Suez canal.....	01/0
48	" " 1981 (1979), KM 530,532. 2 st.....	01
49	Filipinerna, 20,50 cents 1868.....	1/1+,1
50	" , Culion Isl. 10 c 1930, 20 cents 1922, peso 1925.....	1,1+,1
51	Finland, 2 markkaa 1874, 1 markka 1874, 1893, 10 pen. 1895.....	1,1,1+,1
52	" , 5,10 pen. 1916, 25 pen. 1915,16 (2),17.....	01/0-1+/01
53	Frankrike. Louis XVI, ecu 1777, Toulouse.....	1
54	" Louis XVIII, 5 francs 1823 A.....	1/1+
55	" Charles X, 5 francs 1827 A, Napoleon, 50 cents 1867 BB.....	1,1+/01
56	Fr. Indo China.piaster1894, 50 cents 1936, 1/2 cent 1938.....	1+/01,01,01

57	Grekland, George I. Drachma 1873A, 50 lepta 1874A.....	1/1+,1
58	" , Ioniska öarna. Obol 1819, 2 lepta 1819,lepton 1834.....	1,1,1+
59	Haiti. Gourde 1881.....	1/1+
60	Honduras. 20 cents 1951, 50 cents 1932, lempira 1931.....	1+,01,1,01
61	East India Co, William IV. Rupee 1835, Victoria, 1/4 rupee 1840.....	1/1+,1
62	" , Rupee 1840, 1901.....	1+,1+
63	" , Rupee 1904,1917,1940.....	1+
64	Baroda, Sayaji Rao III. Rupee 1894.....	1+
65	Bikanir, Victoria. Rupee 1892, Mewar, Udaipur, Rupee 1928.....	1/1+,1+/01
66	Hyderabad, rupee 1946, Port. Ind. Rupia 1881.....	1+/01,1+
67	Iran, Muzaffar al Din Shah. 1000 dinars 1905, Irak, Faisal I. Riyal 1932.....	1,1/1+
68	Island. 500,1000 kronur 1974.....	01/0
69	Israel. 5 lirot 1972 Russian lamp, 10 lirot 1969 Shalom.....	01
70	Israel. 10 Lirot 1971 Freedom, 10 lirot 1973 Indep. 25-årsjub.....	01
71	" 10 lirot 1974 Hebrew Lang + Damaskus Lamp, 25 lirot 1975, Israels Bonds.....	01/0
72	Italien, Awconk. Denaro 13-hundratalet, Sardinien, lira 1828, Turin...1/1+	
73	" , Toscana, 10 lire 1807 uppgraverad, 500 lire 1961.....	1+
74	Kina Kuang Hsu, dollar (1908). Japan, 20 sen 1899, 50 sen 1937.....	1/1+,1+/01,01
75	" Kuang Hsu, dollar (1908).....	1/1+
76	" Chihli, dollar år 23 (1897).....	1/1+
77	" " " " 29 (1903).....	1/1+
78	" Hupeh " u å (1909-11).....	1/1+
79	" Kiang Nan, dollar 1901. Y 145 a 4.....	1
80	" Kwang Tung. dollar u.å (1909-11). Y 206, 50 cents u å (1890-1905). Y 202.....	1/1+
81	" Szechuen, dollar u å (1901-08). Y 238. Yunnan, 50 cents u å (1908). Korea, 100 mom 1866 el. tidigare.....	1.1/1+,1
82	Kuba, peso 1933 (star).....	1+
83	" " 1935 (Liberty).....	1 +
84	Libanon, 50 pi 1929, Liberia, dollar 1962.....	1,1+
85	Liberia, dollar 1962. Liechtenstein, 2 kr 1912.....	1/1+,1+
86	Luxemburg, 5 francs 1929, 20 fr 1946 John the Blind, 50 fr 1946.....	1,1+,1+

87	Mauritius, 20 c 1899, 1/4 rupee 1936.....	1+
88	Mexico, 8 reales 1821, Guadalajara.....	1
89	" 8 reales 1898, c/m & chops.....	1/1+
90	" peso 1866.....	1/1+
91	" peso 1910, 5 cents 1914, Chihuahua.....	1/1+,1+/01
92	Mombasa, rupee 1888.....	1
93	Nederl. 2 1/2 gulden 1874. Holland, 2 stuiver 1731.....	1+
94	Nedrl. Ost Indien, 1/4 gulden 1826.....	1+
95	Nya Guinea, Edw. VIII penny 1936. Nya Zeeland, crown 1949, dollar 1970 Cook Island.....	01,1+/01,01
96	Norge. 1/2 skilling 1867 (3), 2 kr. 1914 jub.....	1+-01
97	Panama, 5 cents 1904, 25 cents 1904.....	1/1+
98	Polen, Groschen 1767 FS. Galicien under Österrike, 30 kreuzer 1775, Auschwitz mynt.....	1+
99	Rumänien. 5 lei 1881.....	1+
100	Ryssland. Droppkopek Boris Godunov, Mikael Fedorovich.....	1,1
101	" Elisabeth, poltina 1756. Guld. Metallfel.....	1/1+
102	" Nicholas I, 5 rubler 1847, guld.....	01
103	Elisabeth, 2 kopek 1757 överprägl., 1758.....	1,1
104	" Katarina II, 2 kopek 1764 på p III 4 kopek 1762.....	1
105	" " 5 kopek 1792.....	1+/01
106	" Nicholas I, rubel 1834.....	1/1+
107	" " rubel 1849.....	1+
108	Ryssland. 5 kop. 1830 silver, 15 kop. 1916, 50 kop 1894, 1/2 kop. 1898. 1 kop. 1832,43,69,96, 2 kop 1810,13,58,60 BM. 13 st.....	1-1+
109	Sao Tomé, 10,20,50 cent. 1929, escudo 1962. 4 st.....	1,1,1,01
110	Saudi Arabien, Guinea 1950, guld. Seiyun & Tarim (Yemen)6 Chomsilos (1897). Hejaz & Nejd, riyal (1927.....	01/0,1/1+,1
111	Serbien, dinar 1897, 1912.Sierra Leone, 1/2,1,10,20 cents 1964.....	1,1, proof
112	Siam, bullet-money 1/8, 1/4,1 baht (1809-51). 3 st.....	1,1,1
113	Syd Afrika, 5 shill. 1892, 6 pence 1897, 50 cents 1961, 1 sch. 1894...1+,1+,0,1+	
114	Sverige, 25 öre 1899.....	01
115	" 10 öre 1872, något bucklig, 1907, 25 öre 1897, 1902,39, 50 öre 1912, 2 kr 1903. 7 st.....	1?,1,1/1? 1/1+,1+,1,1

- 116 Engl. Anna, sixpence 1708 E, Vict. double florin 1887, G V, crown 1937. 1?,1+,1+/01
- 117 " Trade dollar 1902, Calcutta. Lundy, puffin 1929.....1+,01
- 118 Tibet. Rupee ca 1905-12. Litet metallfel.....01
- 119 " " " " . Turkiet, 10 lira 1960.....1+,1+
- 120 Tyskl. Baden, 2 mark 1907 G.....1+
- 121 " Kronenthaler 1831. Baden Durlach, kreuzer 1868. KM 242.....1+,01
- 122 " Bayern, kreutzer 1864, 1/2 gulden 1844, 1 gulden 1841.....01,1+,1/1?
- 123 " " 5 mark 1876.....1+
- 124 " Braunschweig-Wolfb., 6 mariengroschen 1699, lite buckl. 1761....1/1+,1
- 125 " Hesse Darmstadt, 6 kreuzer 1833. Hesse Kassel, 1/24 thaler
1784, 4 heller 1830.....1+
- 126 " Preussen. Silbergroschen 1850A, 1870A, 2 1/2 silbergroschen 1+,01/0,
1868A.....1+/1
- 127 " Saxen, 2 neu groschen 1856, 5 mark 1875. Erfurt, groschen 1802..01,1/1+,1/1+
- 128 " 50 reichspfennig 1927A, mark 1924 J. Tyska Ost Afrika 1/2 rupie
1901.....1+,1+,1
- 129 Ungern, forint 1881, korona 1894, 5 forint 1947.....1/1+,1,1/1+
- 130 Östafrikanska protektoratet, pice 1898. Korroderad.....1/1+
Västafrikanska stater, 500 francs 1972.....1+
- 131 Österrike. 3 Groschen 1628, 1693, 20 kreuzer 1777 B, 5 korona 1908.....1,1+,1,1/1+
- Ovanliga betalningsmedel från tiden före Columbus.
- 132 Mexico, Aztec, s.k. Axe Hoe Money. Koppar 143x169 mm.....
- 133 " " , Axe eller Hoe money av annan typ. Papperstunn
hamrad koppar, 144 mm. Peru, Inca. Axe money. Jordfynd från Cuzco.
Identisk med annat exemplar i Lima Bankmuseum. 70 mm.....
- Aktier
- 134 a) Stockholms Transport- och Bogserings AB. Aktiebref 1000 kr på
10 aktier. Nris 78091-78100. Sthlm 1918. b) Bergsunds Mekaniska Verkstads AB
Aktiebref 1000 kr på 10 aktier. Nris 13121-13130. Sthlm 1917. Båda
med kuponger.....01
- 135 a) Stockholms Transport- och Bogserings AB. Aktiebref 500 kr på
fem aktier. Nris 9611-9615. Stockholm 1918. b) Bergsunds Mekaniska
Verkstads AB. Aktiebref 100 kr. No 22307. Stockholm 1917. Båda med
kuponger.....01
- 136 Stockholms Transport- och Bogserings AB. Aktiebref 100 kr nr 3894.
Sthlm 1918. b) AB Axel Chriernsson. Aktiebref nr 2500 på 25 aktier.
Nris 33576-33600. Sthlm 1917. Båda med kuponger.....01

- 137 a) AB Ytterstfors-Munksund. Aktiebref 1000 kr på 10 aktier Nris 37911-37920. Sthlm 1916. b) AB Axel Christiernsson. Aktiebref 1000 kr på 10 aktier nr 89001-89010. Stockholm 1917. Båda med kuponger.....01
- 138 a) Dampskibs AS John K. Haarlands Rederi. Aktiebrev 100 kr nr 8402. Haugesund 1917. b) AB Axel Christiernsson. Aktiebref 500 kr på 5 aktier nr 74226-74230. Sthlm 1917. Båda med kuponger.....01
- 139 a) AB Axel Christiernsson. Aktiebref 100 kr nr 72547. Sthlm 1917. b) Norsk Maskinindustri AS. Aktiebrev 1000 kr no 14587. Kristiania 1919. Båda med kuponger.....01
- 140 a) Rederi AS Frey. Aktiebrev 1000 kr no 1320. Kristiania 1917. b) Dampskibs AS Cordial II. Aktiebrev 1000 kr no 3992. Kristiania 1918. Båda med kuponger.....01
- 141 Belöningsmedaljer: Sjövarnsskären, Sveriges Lottakår i förgyllt silver + en anonym i förgyllt silver?. Miniaturer: Vasaorden, Sjövarnsskären, Sveriges Lottakår, Svärdsorden.....01
- 142 Div. nålar och prismetallor mm. 33 st. K.Kr Wet Akad., Mod och Kunskafer, silver 2 st i etui.....01
- 143 Plaketter 5 st i etuier, förgyllt brons, O II:s 25 års regering 1872-1897, brons i etui. Kungl. Marinförvaltningen 30 juni 1968, brons 3 st. Franska medaljer: Splendor Rei Navalis, i träetui, Ecole Navale, brons i etui. Tills. 11 st.....01-0
- 144 Thourioi 425-400, stater. Athenahvd) (tjur och tonfisk. S 435 ff.....1
- 145 Byzantion/Trakien, AR-tetrobol 416- 357 f. kr, vänstervänd ko över delfin) (incus "kvarningssegel". S 1582.....1
Byzantion/Trakien. AR-hemidrachm 416-357 f. kr. frandel av ko över delfin) treudd. S 1583.....1
- 147 Trakien Maioneia. AR-tetradrachm efter 148 f. kr. Dionysos hvd h.))Dionysos stående naken. S 1635.....1?
- 148 Attica/Athen. Tetradrachm efter 300 f. Kr. Athena hvd) (uggla som S 2537.....1
- 149 Arkaiska förbundet/Peloponessos. Ar-triobol 280-234 f. Kr. Zeus hvd))naken Pan på klippa. S 2689.....1/1+
- 150 Miletos. 1/12 stater ca 500 f. kr. Lejonhvd) (stjärnmönster. S 3532. Snedpräglad så endast manen syns.....(1+)
- 151 Miletos. 1/12 stater ca 500 f. Kr. Lejonhvd) (stjärnmönster. S 3533...1) (1+
- 152 Mysien/Parion. Ar-hemidrachm 350-300 f. Kr. stående tjur) (Gorgonhvd. S 3919. Korrod.....1/1+
- 153 Magnesia. Ardiobol ca 350 f. Kr. Väpnad ryttare) (tjur. S 4480.....1/1+
- 154 Miletos. Ar-tetrobol ca 350 f. Kr. Apollo) (lejon och stjärna. S 4513 1+
- 155 Miletos. Ar-tetrobol ca 300 f. Kr. Lik ovanstående med avvikande porträtt och magistratsnamn (..MAXOY?) Jfr S 4513.....1/1+
- 156 Rhodos. Hemidrachm. ca 300 f. Kr. Solgud) (ros. S 5043. Korrod.....1
- 157 Som ovan men S 5053 var.....1?

158	Kragos. Drachm efter 168 f. Kr. Apollo) (lyra. S 5268.....	1/1+
159	Kelendris. Obol 350-333 f. Kr. Häst) (knäböjande get. S 5539. Korrod..	1+
160	Makedonia. Drachm Alexander den Store 336-323 f. Kr. Herakles) (Zeus sittande på tron. S 6730.....	1
161	Karien. Hemiobol ca 300 f. Kr. 3 ex.....	1?
162	Karien. Hemiobol ca 300 f. Kr. 2 ex.....	1?
163	Sverige. Silvermynt och billon 1590-t- 1871. 25 st, många defekta Utl. Silver- och billonmynt 1600-t- 1838. 18 st.....	1?-2
164	5 öre 1874,78,84, 1907. 2 öre 1874 (2), 77 lång text,1901 (2), 02. 11 st	1-1+
165	Ryssl. 50 kop 1897, 1924 (2), 25,26. 5 st.....	1,1,1/1+,1/1+
166	" 50 kop 1912,24 (2),25,25. 5 st.....	1+,1,1,1+,1
167	" Rubel 1819,49,96,98. 4 st.....	1/1?,1+,1,1/1
168	" Rubel 1823 Repor, 50,96,97. 4 st.....	1?,1+,1,1?
169	USA. Dollar 1889, 1921,22,23. 4 st.....	1-1+
170	USA. Dollar 1891,21,22,23. 4 st.....	1,1+,1+,1+
171	Sverige. Sedel, 9 daler KM 1759. SS 53.....	1?
172	" " 10 kopparsk. 1803. SS 1. Ett hörn avrivet, hål.....	1?
173	" " 16 sk. riksgäld 1834.....	1/1+
174	" " 1 krona 1875. SS 2.....	1+
175	" " 10 kr 1922,24,25,28. SS 158,160,161,164.....	1/1+
176	Medaljer. KARL XI, Hild 71 (kv 12/2), G II A, 1894, G II A 1923, O I och Josefina, Hild 10, Karl XV, Hild 25.....	01-0
177	Medaljer, ryska, 2 st av I Sokolov, ca 100 mm Ø.....	0,0
178	Primitiva betalningsmedel. Manilla 110 mm.....	01
179	Som ovan.....	01
180	Som ovan men 135 mm.....	01
181	Myntsvärd, defekt. Består av ca 80 cashmynt.....	1-1+
182	Poletter, svenska och utl. 140 st, mest 1900-talet.....	blandad
183	Medaljer, kungliga och numismatik, brons. 23 st.....	"
184	" Personer. 20 st brons + 2 st gulmetall.....	"
185	" Industrier, försäkringsbolag mm. 51 st. brons.....	"
186	" Idrott, priser mm. 119 st brons och gulmetall.....	1+01/0
187	5 öre 1909 stort o. litet kors, 2 öre 1941,42,48,49,50 br + j.. 1 öre 1942 br o j. 10 st.....	01

188	100 kr 1983, Helgiansholmen, si.....	01/0
189	Schlesw.-Holstein. 5 schilling 1800, Oldenburg 1/12 thaler 1761.....	1,1
190	Danm. C 7, 2 skill. 1783, 1 skill 1779, 1782. C VIII, 1 1/4 skill 1841,1842. 5 st.....	1/1+,1/1+. 1,1+,1+
191	Danm. 5,1 kr,25,10,5 öre 1969, 10 kr 1972 jub. 6 st.....	01/0
192	Engl. 6 pence 1912, 3 pence 1919,25. Britt. Indien, 2 annas 1841,84, 1/12 anna 1929. 6 st.....	1-,1+
193	39 st sv o utl mynt, bl a 10 öre 1941 utan mm, Holl. 2 1/2 cent 1880, samt en medalj.....	blandad
194	Medaljer: G II A 1624-1924, Uppsala universitetets jub, 50 mm, br. Ludvig Holberg 200-årsminnet 1884, 50 mm, tenn. Axel Gabriel Bielke-Axel Edelstam. Oscar Kjellberg, brons. 4 st.....	01
195	Litteratur. D. Holmberg 1894. Mynt af guld silfer och koppar präglade i Sverige och dess utländska besittningar 1478-1892. T.G. Appelberg Dr Otto Smiths Münzensammlung.....	
196	1/2 skill 1803 (2), 07, 1 skill bo 1836, 2 öre 1874,86,99,1901,02 1 öre 1875,88,99,1901,07. 14 st.....	1/1+-1?
197	10 kr 1972, jub. 5 st.....	ocirk.
198	5 kr 1935, 2 kr 1897, 1938. 5 st. Alla jub.....	1+-01
199	2 kr 1876,78,97,98,1904. 5 st.....	1/1?-1?
200	2 kr 1929,36,38,39,40. 5 st.....	1,1+,1+,1+,1
201	1 kr 1887,1903,04,06,07. 5 st.....	1?,1/1?,1,1
202	50 öre 1875,78,83, 1906,07, 25 öre 1896,97,99,1904,05, 10 öre 1920, 23,24,46,47, 25 st.....	1?-1
203	Årsmynt 1907. 8 st.....	1?-1+
204	Årsset 1976,1977, i myntverkets plastförpackningar, svagt ärgiga.....	0
205	Årsset 1971 i orig.förpackning, Norge.....	0
	" 1972 " " " "	0
207	" 1973 " " " "	0
208	" 1974 " " " "	0
209	" 1975 " " " "	0
210	" 1976,1977 " "	0
211	" 1981,1982 " "	0
212	" 1974,1975,1976, i myntverkets plastkassetter, Finland.....	0
213	" 1977,1978,1981,1982 " " "	0
214	Finl. 25 markkaa 1978, 10 markkaa 1967, 10 markkaa Paasikivi. 3 st.....	0

215	Finl. 1 penni 1888, 1914,15,16, 4 st.....	01/0
216	Darm. Årsset 1969,1970, i orig.förpackning.....	0
217	" " 1971,1972,1973,1974. "	0
218	" " 1976 "	0
219	" " 1977 "	0
220	" " 1978 "	0
221	Grekland, myntset jub 1894.1954. 10 st mynt i trasig förpackn.....	1-1+
222	USA. 1/2 dollar 1945,64,68, 1/4 dollar 1966, 1976.....	1+,1+/01,1+,1,01
223	25 st cashmynt.....	1-1+
224	Knivmynt, troligen gjort för turister.....	01
225	Islamisk imitation. Åts. från ett abbasidiskt, arabiskt mynt från al-Muhammadiyya (nuv. Teheran) år 150 e h (767/8 e kr.) Fråns. från ett mynt från 180- eller 190-talet. Trol. präglad av Khazarerna ca 210-225 (825-40). Litet borrat hål, några silverprovsnitt. Si 2,36g...1	
226	Dirhem präglad för kalifen al-Mutadid (892-902) och samanidiske emiren Ismail ibn Ahmad (892-907). Dirhem präglad för kalifen al Muqtadir (908-32) och samanidiske emiren Nasr ibn Ahmad (914-43) i Samarkand 318 e h (930/1). Präglade med slitna stampar. Kantskada.....	1/1+
227	Sedlar i ett litet album: 1 riksdaler 1872, 1 kr 1874,75,1920, 5 kr 1948 jub (2),63,69,47,69-81 (15), 10 kr 1955,68 jub. Tills. 26 st.....	1?-01/0
228	G II A, 1/2 öre klipping, oläsligt årtal. Hammarpräglad.....	1?
229	1/4 öre 1634,44,45, 1 öre 1719, löre SM 1749, 2 öre SM 1762-66. 10 st.1?-1	
230	4 öre 1668,1670 (delvis svagt utprägl.), 5 öre 1690 (metallfel).....	1/1+,1/1?,1
231	1/16 rdr sp. 1848, 1/3 skill 1837, 2 öre 1871, 1 öre 1861,62,71. 6 st.1?-1	
232	2 kronor 1904.....	1
233	2 kronor 1906.....	1+/01
234	2 kronor 1907.....	1+/01
235	2 kronor 1937,38,39,40. 4 st.....	1+,1+/01,1+,1+/01
236	1 krona 1906,29,33,39,40. 5 st.....	1,1,1/1+,1+,1
237	50 öre 1916.....	1+
238	10 öre 1875.....	1/1?
239	10 öre 1882.....	1
240	10 öre 1883.....	1/1+
241	50 öre 1875, 1906,07, 10 öre 1898,99. 5 st.....	1-1?

4

5

7

249

268

265

269

269

267

270

271

272

274

275

273

276

277

278

279

280

281

- 242 5 öre 1879.....1
- 243 5 öre 1917, små rostfläckar.....1+
- 244 5 öre 1874,75,82,84,86,88,90,92,96,97,98. 2 öre 1875,80,83,,1923.
1 öre 1874,79,85,1906. 19 st.....1-1?
- 245 1 öre O II. Åtsidans monogram är incus på fräns. 25 öre 1874,
snedpräglad.....01
- 246 Ryssl. Rubel 1897.....1
- 247 " 2 kopek 1800. Metallfel.....1+
- 248 Estl. 1 kroon 1934, 1 cent. 1929. jugosl. 10 para 1965. Lettl. 5 sant
1922, 1 sant. 1924. Rumänien, 5 lei 1945 + 11 st cashmynt.....1-1+
- 249 Louis XI. Blanc aux couronnes. Ludovicus Fransorum Rex) (sit nomen DRJ
benedictum. Otydlig omskr. Trol präglad i St Pourcain. Silver Fotel
- 250 Henrik IV, Double tournois 1608. Louis XIII, double tournois 1639.
Delvis svagt utpräglade. 2 st.....1/?1
- 251 1 centime 1848A, 1854K, 1875A, 1916. 4 st.....01/0,1+,1/1+,01
- 252 2 centimes 1853K, 1862K,1913. 3 st.....1/1+,1/1+,01
- 253 5 cent 1856 MA, 1890A, 1904, 1916 m. stjärna= prägl. i Madrid,
10 cent. 1854A, 1864 BB,1880A, 1913, 1916 m. Stj.Chambre de commerce:
2,1 fr, 50 cent . 1924, Etat Francais: 10 cent 1943, 20 cent. 1942,
Allied occup. 2 fr 1944. 16 st.....01-1
- 254 Chambre de commerce: EVREUX, 1 fr. 1922. Toulouse, 25 c. 1922-27,
10 c. 1922-27, 1922-30 (2), 1922-33, 5 c. 1922-27, 1922-33.
Ville et Post de Cette, 10 c. 1917, Alberti Bergerac, 25 c. JA, u.å.
Commerce des landes, 10 c. 1922. Royan sur l'Océan, 10 c. 1927.
Perigeux 5 c. 1923-28. Groupe Commerciaux du Gard 25 c. 1917-18.
Comité Regional Toulouse 5 c. 1922-30. 15 st.....01-1
- 255 50 francs 1974, 10 francs 1972.....01,01
- 256 5 fr. 1970, 1 fr. 1960, 1/2 fr. 1974, 5,1 c, 1962, 10 fr 1974, 10 fr 1984
Rude, 1987 Capet, 1988 Garros, 5 fr 1989 Eiffeltornet, 1 fr. 1988
de Gaulle. 11 st.....01-01/0
- 257 2 fr 1871, 1916, 5 fr 1960,62,63. 5 st silver.....1,1/1+,1+,1+,1+
- 258 100 fr 1954, 50 fr 1952, 10 fr 1988 Garros (2), 1 fr 1917, 1958,
1988 (2), 50 c. 1910,12,16,18, 5 fr. 1947,50. 5 silv. 3 alum.,
2 al.br, 1 ni. 14 st.....01/0-1+
- 259 25 c. 1903,1904.....01
- 260 Årsset: 10, 5, 1 fr, 1/2 fr, 20,10,5,1 cent. 8 st. Originalförpackning
..... Fleur de coins
- 261 Årsset: 50,10,5,1,1/2 fr. 20,10,5,1 cent. 1974. 9 st. oirg.förp.....Fleur de coins
- 262 French Colonies, 10 cents 1827, 5 cents 1828, 1839. 3 st.....1/1+,1,1/1+

282

284

286

287

285

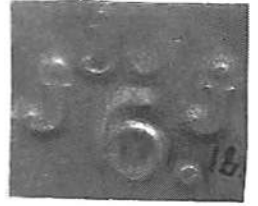
288

289

290

292

291

293

294 (1-15)

- 263 Polletter och spelpenningar: 22 st franska, 1 engelsk. Italiensk telefonpollett, liten medalj med ögla. Tills. 25 st.....1-01
3 st franska sedlar: 1 fr chambre de Com. de Bayonne, 2 fr 1944, Assignat de dix sous.....1?,1?,1+
- 264 Cameroun: 2,1 fr 1948, 25 fr 1958, 10 fr 1961, 5 fr 1961.
Fr. Indo-China: 1 cent 1903. Monaco: 10 fr 1989 (2), 5 fr 1966, 1 fr 1966 (2). Italien: 1000 lire 1974. Förbundsrep. Tyskland: 2 mark 1988. Årsset Albanien 1969. Årsset Portugal 1967-1968.....ocirk.
Polletter ur Sven Svenssons samling
Foto av alla utom 266 o. 283. Fotona ngt förminskade.
Brukspolletter
- 265 Andrums Alunverk 1 DK/CD (1 DK= dagskörsel. CP= Carl Piper), ensidig koppar. Stj 20:1, Ehnbohm 7.....1
- 266 Avesta Järnverk, sandkörning 96,48,24,12,1 koppar. Stj 30:42-46, Ehnbohm 49,51-54. 5 st.....1/1+
- 267 Dannemora gruvor, Wervingsgruvan Werv 11. Järnbleck. Stj 47:60.....1+/01
- 268 Hammarby Järnverk (Ovansjö socken), kolpolletter 18,17 tunnor kol. Mässing. Fråns. Sporrongs äldre stämpel. NM XII 39:6,7. 2 st.....1+
- 269 Som ovan men 14,15 resp. 16. NM XII 39:8-10. Ehnbohm 245,-.....1+
- 270 Harnäs Masugn 1 L (= läst kol), kors under L, upphöjt HB upp- och nedtill. Järnbleck, rund. NM IV 17:2, Ehnbohm 248.....1+
- 271 Harnäs Masugn T.T.T (=3 tunnor kol) kors före och efter T samt under varje T. HB upptill. Rektangulär, järnbleck. NM IV 17:5, Ehnbohm 249....1+/01
- 272 Som ovan men 1 T (= 1 tunna kol), avhuggna hörn och kors under T. HB före och efter 1 T. NM IV 17:6, Ehnbohm 250.....1/1+
- 273 Klosters Bruk. Järnbleck med pilstämpel C 3/18 T= kol /KM. Övre högra hörnet avklippt (C=kloster, 3=3:dje kolhuset). Stj 82:6, Ehnbohm 363....1+/01
- 274 Korså Järnverks kolpollett 12 tunnor. Fråns. Sporrongs äldre stämpel. NM XII 157:7, Ehnbohm 374.....01
- 275 Kungsfors Järnverk, kolpolletter ensidiga och med avhuggna hörn, instämplat 18,16 (=tunnor), koppar. NM IV 22:1,2. Ehnbohm 393,-. 2 st...1,1/1+
- 276 Seglingsbergs Hytta, kolpolletter 4 T/SH, 3 T/SH, 2 T/SH, 1 T/SH. Mässing, ovala. NM IV 36:4-7, Ehnbohm 616-619. 4 st.....1+
- 277 Skebo Bruk, kolpolletter 2 läster G.K. med avhuggna hörn. Mässing. Stj 129:18 Ehnbohm -.....1/1+
- 278 Som ovan men 1 läst G.K.. Stj 129:19, Ehnbohm 603.....1/1+
- 279 Som ovan men 2 lester NK. Bly. Stj 129:26. Ehnbohm -.....1+
- 280 Skinnskattebergs eller Skinnsbergs Bruk, kolpolletter 6*12 T. Vågig kant, mässing. Fråns. Sporrongs äldre stämpel. NM XII 68:5. Ehnbohm -...1+/01
- 281 Som ovan men 6 * 3 T. Åttkantig mässing. NM XII 68:25. Ehnbohm -.....01
- 282 Skogens kolaktiebolag (ovansjö socken). 11,10 tunnor kol, ensidig mässing. NM XII 69:13,14. Ehnbohm -. 2 st.....1+

295

294 (16-22)

296

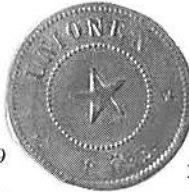
297

298

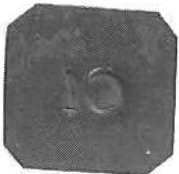
299

299

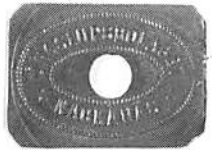
302

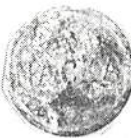
300

301

303

304

305

306

308

307

307

307

309

310

311

311

312

313

313

313

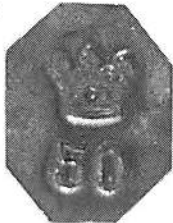
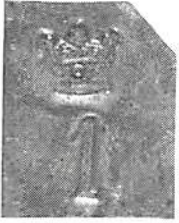

316

- 283 Som ovan men 9,8 tunnor kol. Ensidig mässing. NM XII 69:15,16. Ehnbon 623 b. 2 st.....1+
- 284 Som ovan men 7,1 tunnor kol. NM XII 69:17,26. Ehnbon -. 2 st.....1+
- 285 Skärblacka Järnverk, kolpoletter. JÖ/12/motvänt JÖ. Övre hörnen avklippta. JÖ/J 6 J. fyrkantig. Båda järnbleck. NM XII 70:1a,18.....1+/01,1+
- 286 Stora Kopparberg, anno 1682/FH (Fredrik Hansson), kolpoletter, koppar. Stj 12a, Ehnbon 988.....1
- 287 Strömbacka Järnverk, kolpolletter 2 A/5, 2 A/2 1/2 tunnor. Zink. NM IV 54:21, Ehnbon -. 2 st.....01
- 288 Som ovan men 2 A/2, 2 A/1. NM IV 54:23,25. ehnbon -. 2 st.....01
- 289 Som ovan men 2 A/1 1/2. NM IV 54:24, Ehnbon -. 01
- 290 Wattholma Järnverk, 1 läst. Därunder en holme omfluten av strömmar. Omskrift Wattholma Bruks kolmärke. Läder. Stj 190:1, Ehnbon 1132. RR..1/1+
- 291 En läst/B:K. Upphöjd kant, åttkantig. Näver. NM IV 68:1, Ehnbon 1135. RR.....1+
- 292 Sperlingsholms Lantgods. Åts Henning Wrangel/ 1/ 1826. Fråns en stor bikupa och 17 bin, omskrift HIMLEN VÄLSIGNE IDOGHETEN. Koppar. Stj 134:11, Ehnbon 630a. R.....1/1+
- Ångslupspolletter
- 293 Brage 40 öre. fråns. slät. Mässing. NM IV 42:52. Ehnbon -.....01
- 294 Stockholms Ångslups AB 50 öre. Zink. 45,40 öre mässing, 30 öre, järnbleck, 25 öre, 20 öre (2) mässing. 20 öre åttkantig koppar, 15 öre, koppar, 13 öre zink, 12 öre (2), mässing 10 öre (3), koppar, 8 öre (3), 6,5,3 öre mässing. Alla slät fråns. Alla olika. 22 st.....1/1+01
- 295 Ångbåtarna Frey och Freya. Mässing, fråns. slät. Stj 233:69.....1+
- 296 Bolaget Phoenix. Örn och Falken. Fråns. slät, mässing. Stj 228:32.....1/1+
- 297 Som ovan men i fältet upphöjd rund stämpel J.G.S. Brakteatprägling. Stj 228:33? Ehnbon -.....1+
- 298 Museum/1862/Staden. Fråns. slät, mässing. Stj 237:93,95. 2 st.....1+,1
- 299 Unionen 10 öre (fläckig), 8,5 öre, mässing. 8 öres-polletter präglad på Ladugårdslandets 1862 staden-pollett. 10,5 öre fråns. slät. Stj 237:96,97,98. Ehnbon 911,912,913.....1+/01
- 300 Tegelviken-Hermansdal, instämplad 2. Ensidig fyrkant med avhuggna hörn. Zink. b) T.F.B. brakteatpräglad. Denna pollett gällde Telgelviken-Finnboda Beckbruk. Stj 239:113, 240:115. Ehnbon -, 910. 2 st.....01,1+
- 301 Ångslupsbolaget Nackanäs. Oval med Sporrongs äldre stämpel, koppar. b) Ångslupsbolaget Nackanäs, rektangulär med avhuggna hörn, ensidig, mässing. NM IV 44:80,73, Ehnbon -. 2 st.....01,1+
- 302 Som ovan men Ångslupsbolaget Nackanäs, rund med sporrongs äldre stämpel, koppar. b) rektangel med hål i mitten och avhuggna hörn, mässing. NM IV 44:79,77. Ehnbon -. 2 st.....01,1+/01

314

320

321

315

315

317

323

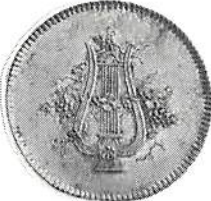
334

328

336

332

- 303 Nacka (kullbåtar), gällde för färd mellan Barnängen och Nacka.
Ensidig, koppar. Stj 238:103. Ehnbcn 778. R.....1+
- 304 Som ovan men zink (ärgad). b) på de kullbåtar som på 1850-talet
trafikerade staden och vissa ställen vid Mälaren begagnades följande
pollett P.E. & C.S. (P. Elde och Carl Scheutz). Enligt uppgift 16/5 -90
skulle denna pollett senare blivit använd vid Djurgårdsgrinden uti
Allmänna Gränd. Brakteatpräglad mässing. Stj 238:4,1 Ehnbcn -. 2 st R..1?,1+
- 305 Ångfartyget/12/Ulricedahl. Mässing, ensidig. Stj - NM XII 75:39.....1/1+
- 306 Ångslups-Bolaget Pelikan, ensidig, nysilver. Bolaget kom aldrig i
verksamhet under detta namn. Stj 240:116, Ehnbcn .....1+
- 307 Gävle Ångslupar, Ran, 35,30,25,15, ensidiga, mässing. NM XII 18:6-9...1+
- 308 Gångbro över Norrström, i mitten en rund urstansning, oval mässing,
ensidig. Stj 248:167. Ehnbcn 795.....1+/01
- 309 Näsby Heden, 3 öre ensidig, mässing, rund. Stj 220.....1+/01
- 310 Omnibussar. Ladugårdslandet, ensidig koppar. Trafikerade Grefgatan-
Slussplan. Stj 222:10.....01
- 311 Maria omnibuss, ensidig mässing. b) som föregående men ett L inslaget,
c) som föregående men underst inom oval stämpel OAR. Stj 12,13,14.....1+,1/1+,1/1
- 312 Renhållningsverket. I fältet ett H, fräns. M. Pettersson Stockholm.
Mässing. Ej beskriven.....1+/01
- 313 Sundsvall Rullans Restaurant 1,50,25,10. Fräns. Sporrongs äldre stämpel.
Mässing. NM XII 135:11-14. Ehnbcn 1045-48. 4 st.....1+/01
- 314 Marfors Handelsförening. Överst en krona, därunder 10,5,3,2,1,50.
Förtent järnbleck. 10,5,3,2,1 avser kronor, 50 ören. NM IV 25:1-6....1+
- 315 Filipstad. Spritaktiebolaget 2 liter. Vågig kant, zink. 1 liter,
rund koppar. 1/2 liter. urrundad kvadrat, zink. Alla sporrongs nyare
stämpel. Ej beskrivna.....01
- 316 Danderyd, hundskattemärke 1894, mässing.....1/1+
- 317 Nyköpings messingsbruk. N mellan två stjärnor under adlig krona)
)monogram av ME, därunder W. NM XIV, sid 47. öglan borttagen.
kantförlust.....1?
- Personmedaljer ur Sven Svenssons samling.
- 318 Johan Adler Salvius 1590-1652. riksråd, rikskansliråd, bröstbild h.
text) (S:s vapensköld, därunder felaktigt datum för dödsdagen
(23 aug i st f 24 aug). Grav. av G.W. Vestner för hans minnespenningar
över fullmäktiga vid Westfaliska fredens avslutande. Tenn. R.
Hy I:31. SS 10996.....1+/01
- 319 P. von Afzelius 1760-1843, professor i medicin, kungl arkiater.
Hvd h. text) (en bevingad genue, läkekonsten, stående på en krokodil,
i avskärningen text. Grav. L. Persson Lundgren. Slagen av Finlands
nations studerande i Uppsala 1821. Brons.Hy II:112,1. SS 10998.....01
- 320 Gabriel Ahlman 1737-1799, kronfogde i Satakunda härad, Finland.
Bröstbild h, text) (landskap, text. Grav. C. Enhörning. Slagen 1801 av
Finska hushållningssällskapet. Silver 16,7 g. Hy I:330. SS 11008. Foto 01/0

- 321 Jonas Alströmer 1685-1761, kommersråd. TILL HEMBYGDENS FÖRDEHL, spindelnät med spindel? liknande ett människoansikte) (text på elva rader. Grav. Dan. Fehrman. Slagen av K.G. Tessin. Silver 12,9 g. Hy I:197. SS 11014. R. Foto 01/0
- 322 Jonas Alströmer. Bröstdbild h., text) (Merkurius stående bredvid en gumse, text. Slagen 1824 av Sv. akad. Silver 10,4 g. Hy I:198,4 SS 11017.....01
- 323 Patrik Alströmer 1733-1804, kommersråd, egentliga stiftaren av Musikaliska akademien. Bröstdbild h, text) (pelikan matande sina ungar med sitt blod, text. Grav. C.G. Fehrman. Slagen av S:t Johanneslogen "Salomon à trois serrures" i Göteborg. Silver 15,8 g Hy II:8,2. SS 11019. Foto .....1+/01
- 324 A. Andersson 1860-?, grosshandlare, firma Östl & Andersson. ARBETET ADLAR MANNEN, monogram) (TILL MINNE AF 50-ÅRSDAGEN 19¹⁸₁ 10 eklövskvist. Grav. S Kulle. förgylld mässing?. Ögla. SS 11025.....01/0
- 325 S.A. Andrée 1854-1897 Överingeniör i patentverket. Ung kvinna står på en höjd och ser på en luftballong. Nedanför Andrées hvd h, text. Till minne av Nordpolsfärden 1897. Ensidig plakett 75x52 mm silver 120,1 g. Grav. E. Lindberg. Hy II:237,2. NM XXXII:2 nr 47. SS 11029.....01/0
- 326 Samma som ovan. Dr GEORG ANDRÉE, bröstdbild framåtvänd) (ANDRÉES POLARBALLON 1896. Graverad och slagen 1896 vid Lauers fabrik. I övre kanten ögla. Mässing. Hy II:238,3. SS 11030.....1+/01
- 327 Carl Magnus Appelberg 1826-1896, fältläkare, stiftare av Samfundet SHT. Bröstdbild h) (vapensköld med två amoriner, text. Grav. A. Lindberg. Slagen 1890 av ordenssamfundet. Brons Ø 56 mm. Hy II:231. SS 11032.....01
- 328 Carl Appelbom 1647-?. kungl. hovjunkare. Hvd h.) (monogram under adlig krona. Grav A. Karlsten. Försilvrat tenn. Hy I:84,1, SS 11033 RRR Foto 1+/01
- 329 John Erhard Areschoug 1811-1887, professor i botanik och praktisk ekonomi i Uppsala. Bröstdbild v. text) (A. stående vid ett bord mikroskopiskt undersökande en blomma, text. Grav. A Lindberg. Slagen 1899 av Vetenskapsakademien. Silver 14,7 g. Hy II:197, SS 11035 01/0
- 330 Rutger von Ascheberg 1621-1693, riddare, fältmarskalk, kungl. råd Bröstdbild h. text) (text i åtta rader. Grav. K.G. Fehrman. Slagen 1790 av Svenska akademien. Brons Ø 32 mm. Hy I:76. SS 11039.....01/0
- 331 Jonas Samuel Bagge 1803-1870, Professor i praktisk mekanik vid Falu bergsskola. Bröstdbild framåtvänd, text) (pergamentsblad med konstruktionsritning, text. Grav. A. Lindberg. Slagen 1905 av Vetenskapsakademien. Silver 15,4 g. Hy II:160. SS 11042.....01/0
- 332 Jakob Bancks 1662-1724, kapten vid engelska flottan. Hvd h. text) (tremastat skepp TANDEM. Färgat tenn. Gjuten i England. Anledning avsked från flottan eller hans död. Hy I:136. SS 11043. RRR. Foto .....1+/01
- 333 Johan Banér 1596-1641, riddare, riksråd, fältmarskalk. JOHANNES BANIER hvd h.) (text. Grav. Wolf. Paris för Durands serie av ryktbara män av alla nationer. Brons Ø 43 mm. Hy I:24,4, SS 11045. RR.....01/0
- 334 Johan Banéer. Graverad silverplatta med bröstdbild av man i harnesk) 7-radig text. Hy I:25 not. SS 11046. Foto .....1+

335

341

345

402

413

349

354

360

- 335 Chatarina Ebba Barck, f. Horn 1720-1781. Bröstdbild h. CATHARINA EBBA HORN L.B. IN ÄMINNE) (SAC.ROM.IMP.COM. 1746, oval sköld. Grav. D. Fehrman. spelpenning. Silver 12,5 g. Hy I:279.3. SS 11050. R. Foto.....01/0
- 336 Carl Michael Bellman 1740-1795. Hvd h. Bakom hvd C M BELLMAN) (lyra med vinranka. Slagen av några av skaldens vänner kort före hans död. Grav. C. Enhörning. Silver 8,5 g. Hy I:316.1- SS 11052. Foto 01/0
- 337 Som ovan. Hvd h. med krans av lager och vinranka, hans namn ovanför))svan flygande mot solen, text. Grav. P.H. Lundgren. Silver 12,7 g. Slagen 1849 av Sv. akademien. Hy I:317.3. SS 11054.....01
- 338 N.A.G:son Bennich 1817-1904. Generaltulldirektör. Bröstdbild v, text))tullverkets stämpel, text. Grav. A. Lindberg. Slagen 1889 av tullverkets personal. Silver 92,0 g. Hy II:266. SS 11062.....01/0
- 339 Erik Benzelius 1632-1709. Ärkebiskop. Bröstdbild h. utan text) (text 12 rader. Gjuten genom N. Keders försorg av K. Hartwig efter modell av A. Karlsten. Bly $\varnothing$ ca 70 mm. Hy I:101.1. SS 11063. RR.....01
- 340 Karl Reinhold Berch 1706-1777. Anikvitetsforskare, numismatiker. Hvd h. text) (lyra CONCENTUS under. Gjuten av Dan Fehrman 1746. Förgyllt järn. $\varnothing$ ca 56 mm. Hy I:247.1. SS 11070. RR.....01
- 341 Hedvig Margareta von Berchner 1741-1815. DEN TÄCKA OSTADIGA. Lyckan med mantel på ett klot) (LYCKA RÅKAR MAN. Grav. K.L. Lunderberg. Spelpenning. Slagen omkring 1770 av riksrådet Adam Horn. Åttkantig, förgylld koppar. Hy II:38. SS 11077. Foto.....1+
- 342 Fredrik Theodor Berg 1806-1887. Medicinalråd. Bröstdbild v. text) (SVEA stående med sköld, text. Grav. A. Lindberg. Slagen 1900 av Vetenskapsakademien. Silver 15,5 g. Hy II:196. SS 11078.....01/0
- 343 Torben Olof Bergman 1735-1784. Professor i Metallurgi m m. Hvd h. text) (sfinx, text. Grav. Lea Ahlborn. Slagen 1859 av Sv. akademien. Brons $\varnothing$ 31 mm. Hy I:289.4. SS 11085.....0
- 344 Nils Johan Berlin 1812-1891. Generaldirektör för Sundhetskollegium. Bröstdbild h. text) (fackla med lager- och eklöskvistar, text. Grav. A. Lindberg. Slagen 1908 av Vetenskapsakademien. Silver 14,2 g. Hy II:221. SS 11086.....01/0
- 345 J. Jacob Berzelius 1779-1848. Professor vid Karolinska institutet, en av de 18 i Sv. Akad. Hvd v. text) (våg, text. Grav. Kirchner. Slagen för en i Berlin utgiven serie av minnespenningar över framstående läkare och naturforskare. Silver 28,5 g. Hy II:130.2. SS 11088. Foto 0
- 346 Samma som ovan. Namnen på Sv läkare sällskapetets stiftare 1808) (ett antikt hvd (Hippokrates) lager- och eklöskrans, text. Grav. Lea Ahlborn. Denna medalj lär vara präglad utan att förslaget varit underställt V.H. o A.A:s prövning. Flera namn är oriktigt stavade. Brons, $\varnothing$ 56 mm. Hy II:131.7. SS 11092.....01/0
- 347 Bernhard von Beskow 1796-1868. Medlem och ständigt sekreterare i Sv. akademien. Hvd v. B:s namn) (Apollo med lyra och Mercurius, text. Grav. Lea Ahlborn. Slagen 1896 av Sv Akademien. Silver 15,6 g. Hy II:158.2. SS 11095.....01/0
- 348 Åbo universitet, juridiska fakulteten, 300-årsjubileum 1923. Gustav II Adolf och Nils Bjelke, text) (Rättvisan sittande, text. Grav. Wikström. Brons $\varnothing$ 60 mm. SS 11098.....01/0

- 349 Birger Jarl. 1248 - 1266 B:s bildstod rest på Riddarholmen i Stockholm. text) (text inom ek- och lagerkrans. Modellerad och slagen av Lea Ahlborn Grav. A. Sjöström. Skölden har av misstag fått Mattias Kettilmundssons vapen i stället för Folkungaättens. Brons Ø 69 mm. Hy I:2.3. SS 11101 Foto 01/0
- 350 S:ta Birgitta, född sannolikt 1303-1373. B. knäböjd framför ett altare S. BIRGITTA VID) (SANCTVS DEVS S: FORTIS S: IMMORTA LIS MIS: NOB, Ø ca 27 mm. Förgyllt bly?. Hy I:2.1. SS 11102. RR.....01
- 351 Samma som ovan men brunmålad. SS 11103. RR.....01
- 352 S:ta Birgitta. Åts som ovan, fråns: BEATA. VIRG.SINE. PECC. OR. CON; Jungfru Maria stående framvänd. Förgylld. Hy 1:3.2. SS 11104. RR.....01
- 353 S:ta Birgitta. Åts som ovan, fråns: MATER SALVATORIS ORA PRO ON Jungfru Marias bröstbild v. Brunmålat bly. Hy 1:3.3. SS 11106. RR.....01
- 354 S:ta Birgitta. S.BIRGITTA. VID.B till midjan sittande vid ett bord))S.ANNA E IOACHIN. Jungfru Marias föräldrar stående. Brunmålat bly. med ögla. Hy I:3.4. SS 11108. RR. Foto .....1+/01
- 355 S:ta Birgitta. Åts som ovan. Fråns: S.MARIA.MAGDALENA M.M. i halvfigur framför altare. Förgylld. Ø ca 35 mm. Hy I:4.5. SS 11109. RR.....01/0
- 356 S:ta Birgitta. S.BIRGITT: F. O. S. SALV, B. till midjan sittande h.))S. CATHARIN. V.FIL.S.BIRG. K. till midjan. Bly. Med tapp för ögla. Hy 1:4.7. SS 11112. RR.....1+/01
- 357 S:ta Birgitta. S.BIRGITTA.FVND. ORD. S.SALVAT. B. till midjan, sittande vid ett bord) (.S.CATHARINA.V.FILIA.S.BIRGIT. K. till midjan. Bly med tapp för ögla. Hy I:4.8. SS 11113. RR.....01
- 358 S:ta Birgitta. S.BIRGITTA O.P.N B till midjan, hållande radband))PASSIO.CHRISTI.CONFORTA.ME. Frälsaren på korset. Vid sidorna Maria och Johannes stående. Oval, 25 mm hög. Brunmålat bly. HY I:5.10. SS 11115. RR.....1+/01
- 359 Per af Bjerkén 1765-1818, läkare. Hvd h., text) (en eskulapiistav inom en lagerkrans, text. Grav. Lea Ahlborn. Slagen 1878 av Vetenskapsakademien. Silver 13,1 g. Hy II:44. SS 11122.....01/0
- 360 Mattias Björnklo, 1607-1671, riksråd. Bröstbild h., text) (mercurius med stav flygande över hav. Grav. G. A. Enegren. Slagen 1820 av Sv. akademien. Silver 13,1 g. Hy I:472. SS 11124. Åtsidesstampen sprängdes tidigt. R. Foto.....01
- 361 Eric Gustaf Boström 1842-1907, statsminister. Bröstbild v. text))kanslibyggnaden i Stockholm, text. Grav. A. Lindberg. Brons Ø 61 mm. Hy II:273. SS 11139.....01/0
- 362 Nils Brahe 1604-1632, riksråd. Dödligt sårad i slaget vid Lützen. Bröstbild h. text) (en döende krigare. I bakgrunden staden Lützen brinnande, text. Grav. C. M. Mellgren. Slagen 1836 av Sv. akademien. Silver 13,2 g. Hy I:22. SS 11144.....1+/01
- 363 Elias Brenner 1647-1717. Numismatiker, gravör, Miniatur- och vapenmålare, Assessor i Antikvitetskollegium. Bröstbild h. i lång halsduk och brämad mantel) (latinsk text. Bly, Ø ca 68 mm. Gjuten genom Nils Keders försorg. Hy I:112,3. Metallfel. SS 11155. RR. Foto .....01) (1?

363

364

381

365

377

384

- 364 Elias Brenner) (Sophia Elis. Brenner. Grav. C. G. Hartman 1700. Tenn. Hy I:112.2) (Hy I:149.2. Hd sid 85 nr 2. SS 11161. R. Foto 01
- 365 Sophia Elisabet Brenner 1659-1730, gift med Elias Brenner, Författarinna, byst h.) (text. Bly, Ø 64 mm. Gjuten genom Nils Keders försorg. Lackad. Hy I:148.1. SS 11162. RR. Foto .....1+/01
- 366 Ernst E.J. Bring 1850-1933, Vice häradshövding, direktör för livförsäkringsbolaget SVEA, hvd v.) (kvinna i fornnordisk dräkt stående h. Grav. av Erik Lindberg 1916. Silver 97,8 g. W I:182. NM XXXII:2, nr 145. SS 11164.....01/0
- 367 P.H.E. Brändström 1850-1921, generallöjtnant, envoyé i S:t Petersburg))AF TACKSAMMA LANDSMÄN. Grav. S. Kulle. Silver 73,1 g. W I:153. SS 11166.....01/0
- 368 Bertil Buhre 1863-?, generaldirektör och chef för Medicinalstyrelsen, Hvd v, 4 mars 1923 t.h.) (Svenska Nationalföreningen mot tuberkulos Grav. S. Kulle. Silver 68,3 g. W I:183. SS 11167.....01/0
- 369 Johan Bureus 1568-1652, riksarkivarie och antikvarie, runskriftstolkare. bröstbild h. något framvänd) (runsten, text. Runstenen är identisk med den från Rinkeby och finnes nu vid klockargården i Danderyd. Grav. E. Lindberg. Silver 14,7 g. Hy II:334. NM XXXII:2 nr 77. SS 11168.....01
- 370 Axel August Burman 1868-1908, bankir. A A B i monogram) (Burmans ånglustjakt Valkyrian 1897-1906. Grav. E. Lindberg. Utgiven av Burman själv. De som varit med på färder med Valkyrian fick en medalj. Silver 43,7 g. Hy II:278. NM XXXII:2 nr 64. SS 11169. RRR.....01/0
- 371 Carl Wilhelm Burmester 1852-1922, rentier, donator, samlare. hvd h.))TILL FRÄNDER OCH VÄNNER MINNE AF FEMTIOÅRINGEN. Grav. A. Lindberg. Slagen av Burmester. Brons. Hy II:295. SS 11170. Foto.....01
- 372 Joakim Camerarius 1603-1687, svensk adelsman, hade som kurpfalzisk gesandt tillträde till fredsunderhandlingarna i Münster 1645, byst h. text))vapensköld, text. Grav. G.W. Vestner i Nürberg för hans minnespenningar över fullmäktige vid Västfaliska fredens avslutande. Brunnålat tenn. Hy I:70. SS 11176. RR.....1+/01
- 373 Christofer Carlander 1759-1848. Läkare. Hvd v. text runt om) (urna, text. Grav. Lea Ahlborn, slagen av Vetenskapsakademien 1877. Silver 12,7 g Hy II:129.2 NM IV, sid 78:2. SS 11178.....01/0
- 374 David Carnegie 1813-1890, grosshandlare i Göteborg. Hvd v.) (fabrikskomplex på Klippan invid Göteborg. På avstånd ses Göta älv med fartyg och båtar. I avskärningen Halvsekelsminne 1836-1886 TILL FÖRMÄN OCH ARBETARE. Grav. Lea Ahlborn. Silver 55,48 g. Hy II:215. SS 11182..01/0
- 375 Katarina Ulfsdotter 1331 eller 1332-1381. S:ta Katarina v. något framvänd ST CATHERINE OF SWEDEN PRAY FOR US...) (Munken R. Reynold till midjan h., text runt om. Graverad och slagen i England. Ögla med ring. Alum. Hy II:334. SS 11182 a.....01/0
- 376 H.T. Cedergren 1853-1909, ingenjör, direktör. Hvd h. telefontornet i Stockholm, text) (kvinna stående h. text. Grav. E. Lindberg. Belöningsmedalj slagen 1908 av Allm. telefon-ab. Plakett 51x75 mm. Silver 135,3 g. Hy II:280. NM XXXII:2 nr 85. SS 11184.....01/0
- 377 Josias Karl Cederhjelm 1734-1795, friherre, kammarherre. NYTTIA TIDEN, galande tupp, i avskärningen 1771) (FÖR FLITIGA ARBETARE VID SEGERSJÖ; Grav. C. Lunderberg, slagen av Cederhjelm att utdelas som förtjänstecken åt bönder och torpare på hans gods i Lännäs socken. Bars i grönt band i knapphållet. Silver 13,0 g. Hy I:321, HD 238. SS 11185 R. Foto ..1+

- 378 Anders Celsius 1701-1744, professor i astronomi. ANDREAS CELSIUS ASTRON PROF UPSAL, bröstbild h., ensidig. Grav. förmodligen av Dan Fehrman. Bly. Hy I:172.1. Unik? SS 11187. Obet. repa.....01
- 379 F.H. Chapman 1721-1808, överskeppsbyggmästare vid kungl flottan, vice-amiral. Bröstbild h., text) (ett spantrest skepp efter Chapmans konstruktion. Grav. M. Frumerie, Slagen 1808 av vetenskapsakademien. Silver 19,6 g Hy II:17,1 Hd 263. SS 11190.....1+/01
- 380 Mikael Choraesus, 1774-1806, skald, hovpredikant, bröstbild v. text))kors med blomsterkrans och herdeflöjt, text. Grav Lea Ahlborn. Slagen 1894 av Svenska akademien. Silver 14,8 g. Hy II:12. SS 11194...01/0
- 381 P.J. Coyet 1618-1667, hovråd, kansliråd, ambassadör. Text runt vapen))stående kvinna i antikdräkt, text. Grav. K.G. Fehrman. Slagen av Svenska Akademien 1788. Silver 11,3 g. Hy I:44. SS 11195. Foto.....01/0
- 382 G.F. Creutz 1731-1785, Riksråd, kanslipresident, bröstbild h.) (de tre gracerna dansande runt en lager, text. Grav. C. Mellgren. Slagen 1835 av Svenska akademien. Silver 12,9 g. Hy I:293,4. SS 11197.....01
- 383 Axel Fredrik Cronstedt 1722-1765, bergmästare, hvd h. text) (en man nedstigande på en stege och med fackla i handen, text. Grav. Lea Ahlborn. Slagen 1882 av Vetenskapsakademien. Silver 13,0 g. Hy I:205. SS 11201.....01/0
- 384 Karl Olof Cronstedt 1756-1820, militär. Sköld under adlig krona) (SPEL PENNING. Åts. är lika C:s livreknapp, fräns. grav. av L.D. Lunderberg. Brons. Hy II:54. SS 11204. RR. Foto.....01/0
- 385 F.A.U. Cronstedt 1744-1829, konstnär, hovintendent, landshövding i Gävleborgs län. Bröstbild h., text) (OB MERITA IN SCHOLAM ELEMENT GEVALIENSEM FUNDATOR i fem rader. Grav. C. Enhörning. Slagen 1808 att utdelas som belöning vid examina i Gävle elementarskola. Silver 23,4 g. Hy II:74. SS 11205.....01/0
- 386 Abraham Cronstedt, myntmästare, överdirektör över rikets myntverk, 1640-1696. TEMPESTATI PARENDUM, tremastat skepp) (IN DEO SPES MEA. kvinna i antik dräkt. Gravör kanske J.G. Breuer. Slagen 1668. Brunmålat bly. Hy I:79. SS 11206. RRR.....1+
- 387 Erik Dahlberg 1625-1703, krigsråd m.m. TURINGE SKYTTEGILLE, bröstbild) (FÖR FOSTERLANDET, lagergren. Belöningsmedalj. Grav. S. Kulle. Silver 17,3 g. Hy II:335,3. SS 11209.....01/0
- 388 Erich Dahlberg 1625-1703, ensidig, gjuten. 300-årsminnet 1925, sign. I Törngren 1925. Ø 122 mm, brons. SS 11211.....01/0
- 389 Bernhard Dahlgren 1860-?, civilingenjör, medlem i SNF. BERNHARD DAHLGREN, hvd h. därunder VD) (50 ÅR 24 MAJ 1910, eklövskrans, brons. Modellerad av D:s broder O.W. Dahlgren. Gjuten 2 ex i förnicklad mässing och 7 st i brons. W 191. SS 11212. RR.....01/0
- 390 Nils Dahlberg 1736-1820, bergsråd, bröstbild h.) (div. verktyg, text. Grav. C. Enhörning. Slagen av Patriotiska sällskapet 1808. Silver 11,8 g. Hy II:51,1. SS 11215.....01/0
- 391 Chatarina Charlotta de Geer, f Ribbing. 1720-1787. Namnet på ett band lindat kring en ekkrans, text) (orm slingrande sig runt ett altare, text. Grav. Dan Fehrman. Slagen 1756 av K.G. Tessin. Ch. de Geer hade före någon annan inom societeten låtit ympa smittkoppor på sina barn. Silver 8,9 g. Hy I:300.2. SS 11221. Foto.....01

- 392 Charles de Geer 1720-1778, gift med ovanstående, hovmarskalk. Hvd h.)
)fjäril krypande ur sin puppa, text. Grav. G. Ljungberger. Slagen
 1778 av Vetenskapsakademien. Brons 12,2 g. Hy I:270.1. SS11222.....01/0
- 393 Louis de Geer 1587-1652, köpman. Bröstdbild h. text) (Skeppskolonn, text.
 Grav. C. Enhörning. Slagen 1829 av Sv. akademien. Silver 12,5 g.
 Hy I:30. SS 11224. Små repor.....1+/01
- 394 Bengt Horn 1623-1678. Riksråd, fältmarskalk. Hvd h. text) (Lyckan och
 Dygden i båt, text. Grav. A. Karlsteen. Slagen att utdelas vid
 Horns begravning den 1 aug. 1679. Förgyllt silver 36,68 g.
 Hy I:57. SS 11464. RR. Foto.....01
- 395 Carl Hårleman 1700-1753. Bröstdbild h. ingen inskrift. ensidig.
 Lik Hy I:183.1 men rund $\varnothing$ 73 mm. Bläckskrift på frånsidan. Mässing,
 gjuten. SS 11476.....01
- 396 Carl Hårleman 1700-1753. Bröstdbild h. text) (text 11 rader. Grav.
 fråns. Dan. Fehrman. Slagen att utdelas på H:s begravningsdag.
 Silver 33,1 g. Hy I:184.8. SS 11479, Foto 01
- 397 Carl Hårleman. Hvd h. text) (lagerträd, Sthlms observatorium. Grav.
 Dan Fehrman. Slagen 1753 av Vetenskapsakademien. Silver 15,2 g.
 Hy I:185.10. SS 11480.....1+
- 398 Wilhelmine von Höpken, f. Ribbing, 1728-1765. PICCOLA MA GRAVE LE FERITE,
 flygande mygga) (JETON DE MLE LA BARONNE WILHELMINE RIBBING inom
 blomsterkrans. Spelpenning 8-kantig, 32 mm hög. Grav. Dan Fehrman.
 Slagen av K.G. Tessin och lämnad till R. före hennes bröllop. Silver
 15,4 g. Hy I:204. SS 11492. R. Silvret något missfärgat. Foto.....1+
- 399 Hans Järta 1774-1847, författare, en av de 18 i Sv. akademien.
 H:s initialer inom eklövskrans, text) (sköld under hertlig krona,
 text. Gjuten i järn 1822. $\varnothing$ 110 mm. Hy II:119.2. SS 11501. RR.....01/0
- 400 Arvid Karlsten 1647-1718, kungl. medaljgravör. Bröstdbild h., text)
)text i 11 rader. Grav. Hedlinger. Slagen 1725 av N. Keder och
 I. C. Hedlinger. Förgyllt tenn, $\varnothing$ 42 mm. Hy I:121.4. SS 11506. R.....01
- 401 Nils Keder 1659-1735, antikvitetsforskare, numismatiker. Hvd h.
 text) (5-uddig stjärna, text. Grav. A. Karlsten. Slagen 1697, då
 K. blev assessor i Antikvitetsarkivet. Silver 18,3 g. Hy I:154.5
 SS 11511. R. Foto.....1+
- 402 Som ovan. Hvd h., text) (K:s vapensköld, text. Fråns. grav. av K.G.
 Hartman. Slagen 1711 då Keder blev adlad. Försilvrat tenn, $\varnothing$ 20 mm
 Hy I:155.6. SS 11512. RR. Foto 01
- 403 Samuel Klingenstierna 1698-1765, professor i matematik, lärare för
 kronprins Gustaf. Bröstdbild h., text) (gravhög med obelisk, text.
 Grav. Fehrman jvn./C. Fehrman. Slagen 1769 av Vetenskapsakademien.
 Silver 11,8 g. Hy I:205.1. SS 11535.....1+/01
- 404 Aurora von Königsmarck 1662-1728, mätress åt August II av Polen.
 Bröstdbild h. text) (Aurora i vagn dragen av bevingad häst, text.
 Grav C. Wermuth. Brunmålat tenn. $\varnothing$ ca 44 mm. Hy I:142.3.a.
 SS 11552. RR.....1+
- 405 Otto Vilhelm von Königsmarck 1639-1688, fältmarskalk. Bröstdbild
 v., text) (månskära i moln, text. Grav. M. Frumerie. Slagen 1845
 av Sv. akademien. Silver 12,7 g. Hy I:73.3. SS 11558.....1+/01

371

394

396

398

391

401

408

418

- 406 C.H. Leijonhufvud 1730-1816, Kammarherre. Hvd h., text) (skeppet Argo svävande över moln, text. Grav. M Frumerie. Slagen 1817 av Coldinuorden. Silver 12,7 g. Hy II:42. SS 11597.....01/0
- 407 Anna Maria Lenngren, f. Malmstedt, 1754-1817. Bröstdbild h. text) (sångmö sittande på en sten, spelande på lyra, text. Grav. G.A. Enegren. Slagen 1818 av Sv. akademien. Silver 11,2 g. Hy II:43. SS 11599.....01/0
- 408 Hans Henrik von Liewen 1704-1781. riksråd, riksmarskalk. L:s namnskiffer under grevlig krona) (L'Amour pour ma liberté 1756. Spelpenning, 8-kantig. Grav. D. Fehrman. Slagen 1756 och given som julklapp "af en person som jämte sin välmening ville lysa med fransyska". Silver 14,6 g. Hy I:280. SS 11614. Foto.....1+
- 409 Jenny Maria Lind-Goldschmidt 1820-1887, kungl. första hovsångerska Hvd v. JENNY LIND bakom) (nordstjärnan över sångsvan, text. Grav. C. Radnitzky. Slagen av konstvänner vid L:s besök i Wien 1847. Brons Ø 43 mm. Hy II:199.1. SS 11619. R.....01/0
- 410 Jenny Lind. Åts. som ovan men med annan stamp. Fråns: TENDIT AD ASTRE. Ø 22 mm. Spelpenning präglad å Lauerska jetonfabriken i Nürnberg. Mässing. Hy II:199.3 (a?). SS 11622. R.....1+
- 411 Jenny Lind. Hvd h.) (WER WAGT GEWINNT, kors i strålar inom krans. Mässing Ø 17 mm. Trol. präglad å Lauerska jetongfabriken. NM X:31.13. SS 11628. R.....1+
- 412 Jenny Lind. Bröstdbild framvänd) (NECIT OCCASUM-NATA 1821 (fel föd.år) näktergal sittande på lyra. Graverad och slagen i Birmingham 1847, efter L:s uppträdande i London. Tenn Ø 55 mm. Hy II:200.7. SS 11630. R. Obet. fläckar.....01
- 413 Jenny Lind. Samma som ovan men på lyrans fot A M och nederst BORN 1821. Ø 27 mm, tenn. Hy II:201.7e. SS 11632. R. Repor. Foto .....1+/01
- 414 Jenny Lind. Åts. som ovan. Fråns. som.412. men utan näktergal. Mässing Ø 23 mm. Hy II:201.8. SS 11633. R.....1+
- 415 Jenny Lind. Hvd v.) (FIRST CONSERT IN AMERICA..... Slagen i NEW YORK med anl. av L:s konsert 11/9 1850, då impressario Phineas Barnum sålde reserverade platser på auktion och förtjänade kolossalt, medan Jenny Lind skänkte hela sitt honorar till välgörande ändamål. Tenn Ø 43 mm. Hy II:202.11. SS 11635. Fläckar.....01
- 416 Jenny Lind. Hvd v.) (IN UNITATR FORTITU-DO 1850, am. örnen.. Slagen sannolikt i Amerika. Brons Ø 22 mm. Hy II:202.12. SS 11636. R.....01
- 417 Carl von Linné 1707-1778, professor i medicin och botanik. Bröstdbild h. text) (stjärna med strålar och tre kronor, över kunglig krona, text. Grav. D. Fehrman. Slagen 1764 av vetenskapsak. Brons Ø 34 mm. Hy I:251.3. SS 11656. Liten ärgfläck.....01
- 418 Carl von Linné. THE 24 CLASSES OF PLANTS BY LINNAEUS i mittcirkel. Runt om klasserna 1-14) (L:s hvd v., runt om klasserna 14-24. Tenn Ø 49 mm. Hy I:253.8. SS 11662. R. Foto 01/0
- 419 Carl von Linné. Bröstdbild v.) (LIVERPOOL BOTANIC GARDEN, två ymningethorn. Grav. Sherriff. Slagen av Liverpools botaniska trädgård som belöningsmedalj. Silver 66,4 g. Hy I:258.17. SS 11667.....01/0

UPPNÅDDA PRISER
vid
SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGENS AUKTION

den 24 april 1990

A=Aterrop

Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr
1	25	51	80	101	210	151	25	201	300	251	50
2	160	52	70	102	525	152	600	202	175	252	260
3	180	53	1000	103	700	153	450	203	1000	253	450
4	220	54	850	104	210	154	190	204	450	254	190
5	140	55	150	105	130	155	80	205	210	255	400
6	70	56	160	106	260	156	290	206	120	256	200
7	105	57	210	107	180	157	80	207	250	257	450
8	130	58	240	108	100	158	50	208	425	258	110
9	150	59	270	109	65	159	80	209	350	259	125
10	160	60	325	110	80	160	80	210	425	260	220
11	100	61	200	111	460	161	85	211	285	261	75
12	130	62	150	112	350	162	325	212	500	262	150
13	200	63	45	113	50	163	300	213	190	263	350
14	80	64	95	114	130	164	160	214	1300	264	65
15	65	65	50	115	75	165	140	215	280	265	110
16	250	66	75	116	95	166	170	216	290	266	55
17	170	67	150	117	120	167	200	217	130	267	100
18	150	68	260	118	60	168	80	218	90	268	350
19	250	69	180	119	70	169	200	219	160	269	200
20	375	70	140	120	95	170	230	220	240	270	250
21	120	71	250	121	1000	171	85	221	150	271	270
22	160	72	130	122	250	172	65	222	290	272	160
23	230	73	325	123	230	173	170	223	45	273	110
24	430	74	140	124	80	174	80	114	75	274	280
25	140	75	160	125	85	175	95	225	60	275	60
26	120	76	50	126	25	176	95	226	35	276	400
27	240	77	110	127	55	177	65	227	55	277	65
28	85	78	100	128	25	178	40	228	25	278	140
29	260	79	125	129	210	179	250	229	400	279	50
30	75	80	500	130	25	180	100	230	150	280	30
31	110	81	250	131	55	181	65	231	55	281	85
32	170	82	200	132	190	182	120	232	65	282	240
33	80	83	150	133	130	183	150	233	85	283	350
34	160	84	230	134	25	184	50	234	55	284	200
35	60	85	85	135	30	185	60	235	180	285	A
36	100	86	425	136	260	186	90	236	80	286	A
37	325	87	85	137	60	187	45	237	250	287	150
38	800	88	140	138	55	188	400	238	200	288	250
39	350	89	600	139	40	189	120	239	160	289	A
40	475	90	1000	140	100	190	70	240	200	290	A
41	700	91	110	141	20	191	70	241	170	291	A
42	325	92	270	142	90	192	160	242	220	292	275
43	550	93	60	143	50	193	40	243	120	293	75
44	25	94	70	144	60	194	25	244	170	294	A
45	65	95	100	145	400	195	200	245	20	295	A
46	50	96	300	146	50	196	260	246	120	296	A
47	260	97	50	147	150	197	65	247	230	297	200
48	130	98	75	148	100	198	1600	248	25	298	A
49	65	99	60	149	85	199	95	249	375	299	A
50	90	100	150	150	25	200	85	250	200	300	A

Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr
301	A	329	500	357	40	385	A	413	75	441	110
302	A	330	90	358	45	386	A	414	50	442	260
303	55	331	60	359	25	387	A	415	50	443	1700
304	A	332	50	360	90	388	120	416	4500	444	130
305	400	333	210	361	80	389	A	417	55	445	650
306	60	334	150	362	90	390	A	418	350	446	1700
307	375	335	25	363	50	391	A	419	70	447	900
308	A	336	25	364	30	392	A	420	40	448	240
309	200	337	110	365	25	393	55	421	80	449	450
310	35	338	25	366	300	394	A	422	90	450	210
311	A	339	85	367	325	395	A	423	90	451	900
312	A	340	45	368	250	396	A	424	80	452	400
313	50	341	40	369	100	397	75	425	85	453	450
314	A	342	50	370	300	398	150	426	50	454	900
315	A	343	350	371	260	399	A	427	100	455	325
316	55	344	200	372	115	400	120	428	70	456	310
317	100	345	65	373	300	401	160	429	140	457	250
318	A	346	25	374	200	402	25	430	200	458	500
319	110	347	50	375	20	403	15	431	150	459	200
320	110	348	50	376	180	404	275	432	75	460	2200
321	350	349	120	377	220	405	175	433	300	461	360
322	140	350	250	378	130	406	20	434	60	462	180
323	25	351	230	379	180	407	20	435	75	463	500
324	60	352	55	380	180	408	160	436	25	464	475
325	150	353	250	381	300	409	150	437	25	465	300
326	70	354	350	382	A	410	25	438	325	466	160
327	35	355	50	383	A	411	300	439	25	467	475
328	100	356	50	384	A	412	55	440	90	468	325

NUMISMATISK LITTERATUR
TILL SALU HOS
SVENSKA NUMISMATISKA
FÖRENINGEN

Numismatiska Meddelanden:

- 32:1 Medaljgravören Erik Lindberg,
del I (inb) 125:—
32:2 dito, del II (inb) 250:—
33 Diverse studier (inb) 125:—
34 Diverse studier (inb) 125:—
35 Se separat annons på
annan plats i detta nr!
36 Numismatiska forskare
i Sverige... (inb) 145:—
37 Festskrift till
L.O. Lagerqvist (inb) 275:—

*Priserna gäller för medlemmar.
Porto + exp (5:—) tillkommer.
Beställes från kansliet 08-667 55 98.*

ULF NORDLINDS
MYNTHANDEL AB

Nybrogatan 36 • Box 5132, 102 43 Stockholm

Telefon 08-662 62 61

KÖPER • SÄLJER • VÄRDERAR
MYNT • SEDLAR • MEDALJER
ORDNAR

Numismatisk litteratur

Medlem av Sveriges Mynthandlares Förening